የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

るえいる ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራአራተኛ ዓመት ቁተር %፬ አዲስ አበባ ኅዳር !5 ቀን ፪ሺ| ዓ.ም በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

14th Year No. 64. ADDIS ABABA 4th December, 2008

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ጅ፻(/፪ሺ ዓ.ም

የመገናኛ ብዙሃንና የመረጃ ነፃነት አዋጅ ... ገጽ <u>የ</u>ሺ፫፫<u>ኛ</u>፪ CONTENTS

Proclamation No. 590/2008

Freedom of the Mass Media and Access to Information Proclamation Page 4322

አዋጅ ቁጥር ፭፻፯/፪ሺ

<u>የመገናኛ ብዙሃን እና የመረጃ ነፃነትን</u> ለመደንገግ የወጣ አዋጅ

በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕን መንግሥት ሀሳብን በነፃ የመግለፅና የመገናኛ ብዙዛን ነፃነት የተረ*ጋገ*ጠ በመሆኑ፣

መገናኛ ብዙሃን በነፃነት ለመንቀሳቀስ ይችሉ ዘንድ የቅድሚያ ምርመራ ገደብ እንዳይጣልባቸው ሕገ-መንግሥቱ ዋስትና የሰጠ መሆኑን በአጽንኦት በመገንዘብ፤

የወጣቶችን ደህንነት፣ የሰውን ክብርና መል ካም ስም፣ ብሔራዊ ደህንነትን፣ የህዝብ ሰላምና ፀጥታን እንዲሁም ልሎች ተነጻጻሪ መብቶችና ተቅሞችን ለማስጠበቅ ሲባል በግልጽ በሚደነገጉ ሕጎች ብቻ ሃሳብን በነፃ በመግለፅና በመገናኛ ብዙሃን ነፃነት ላይ ገደቦች እንዲጣሉ የሚያዘውን ህገ መንግስታዊ መርህ በማረጋገጥ፣

በዜጎች መህከል በሚደረገው ነፃ የህሳብና የመረጃ ልውውጥ እንዲሁም በመገናኛ ብዙሃን የአስ ራር ነፃነት ሳይ መሰናክል የነበሩ ተቋማዊ እና መዋቅራዊ ችግሮችን በማስወገድ በነፃ ህሳብን የመግለፅና የመገናኛ ብዙሃን ነፃነትን አስመልክቶ ያዳበርናቸውን አዎንታዊ እና ገንቢ ልምዶች የመጠ በቅና ይበልጥ የማጠናከርን አስፈላጊነት በመረዳት፣ PROCLAMATION NO. 590/2008.

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR FREEDOM OF THE MASS MEDIA AND ACCESS TO INFORMATION

WHEREAS, the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, guarantee freedom of expression and of the mass media;

Noting that, by prohibiting censorship, the Constitution promotes a free mass media;

Reaffirming the constitutional principle that restrictions on freedom of expression and of the mass media shall only be based on laws which secure and preserve the wellbeing of the youth, honour and reputation of persons ,national security , public order and other overriding rights;

Cognizant of the necessity of preserving and consolidating past achievements and positive practices pertaining to freedom of expression while removing structural and institutional impediments that hinder the independent operation of the mass media and the free exchange of information and ideas

ያንዱ ዋጋ Unit Price ነ*ኃሪት ጋዜጣ ፖ.ግ.ቀ*፣ ፹ሺ፩ Negarit G. P.O.Box 80001 በሀገራችን ዴሞክራሲያዊ ስርአትን ለመገንባት የሚደረገው ጥረት ስኬታማ የሚሆነው መተኪያ የሌለው ታሳቅ ሚና መጫወት የሚችል ራሱን በከፍተኛ ስነምግባር በማነፅ በከፍተኛ ሙያዊ ብቃት የሚንቀሳቀስ ነፃና ፌርጀ ብዙ የመገናኛ ብዙሃን ሲኖር ብቻ መሆኑን በመገንዘብ፣

መገናኛ ብዙሀን በህገ መንግስቱ ለተረጋገጡ መሰረታዊ ነፃነቶችና መብቶች መከበር እንዲሁም ለሰሳም፣ ለእኩልነት፣ ለፍትህና ለዴሞክራሲ የቆሙ መሆኑን በመረዳት□

መገናኛ ብዙሃን አጋላጭ የሆኑትን ጨምሮ መረጃዎችን የመሰብሰብና የማሰራጨት መብት ያላቸው መሆኑን በመገንዘብ፣ በህዝቦች መካከል ነጻ የሃሳብና የመረጃ ልውው ፕን የሚያመቻችና ዜጎች በነጻ መረጃና አስተያየትን ለመሰ ብሰብ፣ ለመቀበልና ለማስተላለፍ ያላቸውን መብት ሙሉ በሙሉ እንዲያረጋግጡ የሚያስችላቸው ጤናማ የመረጃ ስርዓት ያልተገደበ ዲሞክራሲያዊ የህዝብ ውይይት መድረክ በመሆን ለሚያገለግል ነጻ የመገናኛ ብዙኃን ህልውና እጅግ አስፈላጊ መሆኑን በመገንዘብ፣

የመንግስት ግልፅ አሰራር፣ በተለይም የማንኛውም ግለሰብ በመንግስት አካላት እጅ የሚገኙ መረጃዎችን የማግኘት መብት ለዴሞክራስ,የዊ ህብረተሰብ ያነውን መሰረታዊ ጠቀሜታ በመረዳት፣

በህገመንግስቱ የተረጋገጡትን ግልፅ የመንግስታዊ አሰራርና የተጠይቂነትን እሴቶች ለማዳበርና ይበልጥ ለማጠናከር እንዲሁም የህዝብ ጥቅምን የሚመለከቱ ጉዳዮች ይፋ ወጥተው ህዝብ እንዲወያይባቸው ለማድረግ ይቻል ዘንድ፤ የመንግስት ኃላፊዎች ለግለሰቦችና ለመገናኛ ብዙሃን መረጃዎችን የማቅረብ ግዴታ በህግ እንዲጣልባቸው ለማድረግ፣

በስራ ሳይ ያለውን የፕሬስ አዋጅ በማሻሻል በኢትዮጵያ በመካሄድ ሳይ ከሚገኘው ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ጋር በሚጣጣም አዲስ ህግ መተካቱ አስፈላጊ መሆኑን በመረዳት፣

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ \$5(!) መሠረት የሚከተለው ታውጿል።

<u>ክፍል አንድ</u> <u>ጠቅሳሳ</u>

1. <u>አ~~ም~~ር ር</u>ሪስ

ይህ አዋጅ "የመገናኛ ብዙሃንና የመረጃ ነፃነት አዋጅ ቁጥር 5)(/2□" ተብሎ ሊጠቀስ ይችሳል። **Aware** that a free, independent and diverse mass media with high ethical standards and professional competence plays an indispensable role in the national endeavour to build democratic order in Ethiopia;

Recalling the role of the mass media in ensuring respect for the fundamental rights and freedoms guaranteed by the Constitution, and in promoting peace, democracy, equality and justice;

Recognising the right of the media to collect and disseminate information, including of a critical nature; realizing that an independent mass media that serves as a public forum for uninhibited democratic dialogue thrives on a viable freedom of information system that facilitates the free flaw of information and ideas among citizens by enabling them to exercise their right to seek, receive and impart information and opinions freely;

Affirming the fundamental importance, in a democracy, transparent conduct of government affairs and, in particular, the right of individuals to access information held by public bodies;

Determined to promote and consolidate the values of transparency and accountability in the conduct of public affairs, as guaranteed by the Constitution, and to impose a legal obligation on public officials to facilitate access to individuals and the mass media to information so that matters of public interest may be disclosed and discussed publicly;

Convinced of the need to amend the existing press law and to replace it by a new law that is commensurable with the ongoing democratic transformation that is taking place in Ethiopia;

Now, therefore, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE General Provisions

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Freedom of the Mass Media and Access to Information Proclamation No. 590/2008"

2. <u>ትር3ሜ</u>

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

- "የመገናኛ ብዙሃን" ማለት በየጊዜው የሚ መጡ ህትመቶችንና ብሮድካስቶችን የሚያ ካትት የህትመት □ራ ነው።
- 2/ "የህትመት □ራ" ማለት መገናኛ ብዙሃንንና አን ዲሁም ለህዝብ እንዲደርሱ ታስበው የሚሰራጩ የሙዚቃ ስራዎችን፣ የአዲዮ፣ የቪገርዋል ወይም የአዲዮቪዥዋል □ራዎችን፣ ስዕሎችን፣ ተው ኔቶችን፣ ካርቱኖችን፣ መጽሀፍትን፣ በራሪ ጽሁ ፎችን፣ ፊልሞችን ፣ ፖስተሮችን፣ የንግድ ማስታ ወቂያዎችን፣ የዜና አገልግሎትንና ማንኛውም አይነት ሌሎች ህትመቶችን የሚያካትት ሲሆን፤
  - U/ በሀግ አውጪ፣ በዳኝነትና በሕግ አስ ፈፃሚ አካላት ታትመው የሚወጡ ይፋዊ መግለጫዎችን፣ ማስታወቂያ ዎችን፣ ቃለ ጉባኤዎችን፣ ሪፖርቶ ችን ወይም ውሳኔዎችን፣ ወይም
  - ለ/ ለንግድና ለትራንስፖርት፣ ለቤት ውስጥ አገልግሎትና ለማህበራዊ ጉዳ ዮች ታስበው የሚታተሙ ፎርሞችን፣ የዋጋ ሰንጠረዦችን፤ የንግድና የቤተ ሰብ ማስታወቂያዎችን፣ ፓስት ካርዶ ችን፣ ተባዝተው የሚሸጡ ስእሎችን፣ የንግድና አስተዳደር አመታዊ ሪፖር ቶችን ወይም የምርጫ ሰንዶችን፣ አደካትትም።
- 3/ "በየጊዜው የሚወጣ ህትመት" ማለት አንድ ቋሚ ስያሜ በመያዝ በተወሰነ የጊዜ ክፍተት ሳይቋረዋ በተከታታይ እንዲወጣ ታቅዶ ቢያንስ በዓመት ሁለት ጊዜ የሚታተም፤ አጠቃላይ ስርጭት ያለውና በጠቅላላው ህብረተሰብ ወይም በአንድ በተወሰነ የህዝብ ክፍል እንዲነበብ ታስቦ የሚሰራጭ ጋዜጦ ችንና መፅሄቶችን የሚያካትት የሕትመት ሥራ ነው።
- 4/ "ብሮድካስተር" ማለት የግል ወይም የመንግስት ድርጅትን ውስጣዊ ግንኙነቶችን የጣያካትትና ምድር ለም ድር አስተሳሳፊ ትራንስሚተሮችን፣ ኬብሎችንና ሳተሳይትን በ*መ*ሰሉ *ማሰራጫዎች* አማካይነት በሬ ድዮ ወይም በቴሌቪዥን የብሮድካስት መልአክት *መቀ*በ*ያዎች* ወደም በሌላ ኤሌክትሮኒክስ መቀበ ያዎች አማካይነት በክፍያ ወይም ያለክፍያ የብሮ ድክስት ፕሮግራሞችን በአንድ ጊዜ ህዝብ እንዲ *እና እንዲመ*ለከታቸው እንዲሰማቸው የሚያስራጭ ሰው ማለት ነው።

2. Definition

In this proclamation unless the context requires otherwise:

- 1/ "Mass Media" means printed matter that includes periodicals and broadcasters
- 2/ "Printed Matter" means all material intended for public distribution, including mass media but also other printed material-including musical works, plays, pictures, cartoons, books, pamphlets, posters and commercial advertisings as well as audio, visual and audiovisual recordings, motion pictures and the likes, excluding;
  - a) official printed matters, notices, minutes, reports, and decisions of legislative, judicial or executive organs; or
  - b) materials only intended for the purpose of commerce and transport, domestic and social life, such as forms ,price lists , printed advertising matter, family advertisements, post cards, pictorial reproductions, annual business and administrative reports, as well as election documents.
- 3/ "Periodical" means printed material which is scheduled to appear in regular sequences of at least twice a year, which has a fixed title and which has a general distribution aimed at the entire public or a section thereof, and includes newspapers and magazines.
- 4/ "Broadcaster" means a body which disseminates broadcast programming, including through terrestrial transmitters, cable or satellite, for public consumption and for simultaneous reception, whether or not by subscription, through a radio and/or television broadcast receiver or other related electronic equipment, but does not include communications internal to a private organization or a government body.

- 5/ ''የመንግስት አካል'' ማለት በፌደራል ወይም በክልል ሕገመንግስት ወይም በሌላ ሕግ መሰረት የተቋቋመ ወይም በፌደራል ወይም በክልል መንግስታት መዋቅር ውስጥ በየትኛውም እርከን ላይ የሚገኝ ወይም በፌደራል ወይም በክልል መንግስታት የባለቤትነት ይዞታ ስር የሚገኝ ወይም ዋነኛ የፋይናንስ ምንጨን በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ከክዚሁ አካላት የሚያገኝ ወይም ተጠ ሪካቱ ለፌደራል ወይም ለክልል መንግስት የሆነ ማንኛውም አካል ማለት ነው ::
- 6/ "መረጃ" ማለት በማናቸውም አይነት ቅርፅ የተቀናበረ ማንኛውም ሰነድ ማለት ነው።
- "ሰንድ" ማለት በማንኛውም አካል በማን ኛውም ጊዜ የተልጠረ ወይም የተዘጋጀ ቢሆንም በመንግስት አካል ይዞታና ቁጥጥር ስር የሚገኝ:-
  - ሀ/ *ጣንኛውንም መ*ዝገብ፣ ፋይል፣ በእጅ ወይም በማሽን የተጻፈ ረቂቅ፣
  - ለ/ ማንኛውንም ማይክሮ ፌልም፣ ማይክ ሮፌ□ እና በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ የወጣ የመዝገብ ግልባጭ፣
  - ሐ/ የጎሉ ቢሆኑም ባይሆኑም፣ ማንኛውም በነዚህ ማይክሮፌልሞች ውስጥ ያሉ ምስሎች ቅጅ ፣
  - መ/ በኮምፕዩተር ወይም በሌላ በማንኛውም መሳሪያ በመታገዝ የሚታዩ፣ የሚነ በቡ፣ የሚደመጡ ወይም የሚታወቁ መረጃዎችን ወይም
- 8/ "የግለሰብ መረጃ" ማለት ተለይቶ የሚታወቅ ግለሰብን የሚመለከት ሆኖ:-
  - ሀ/ የግለሰቡን የህክምና፣ የትምህርት ወይም የአካዳሚክ፣ የስራ አገልግ ሎት፣ የሙያ፣ የወንጀል ታሪኩን የሚ መለከት መረጃን ወይም ግለሰቡ ያደረጋ ቸውን የንግድ ግንኙነቶች የሚመለ ከቱ መረጃዎችን፣ ወይም
  - ለ/ የግለሰቡን ዘር፣ ብሔር፣ ማህበራዊ ምን ጨን፣ አድሜ፣ አርግዝና፣ የኃብቻ ሁኔታ፣ የቆዳ ቀለሙን፣ የፍትወት ዝንባ ሊውን፣ አካላዊና አእምሮአዊ ጤንነቱን፣ የጤና ብቃቱንና ጉድለቶቹን፣ ሀይማኖ ቱን፣ አምነቱን፣ ህሊናውን፣ ባህሉን፣ ቋንቋውን፣ ልደቱን የሚመለከት መረጃን፣ ወይም

- 5/ "Public Body" means any body established under the Federal Constitution or state constitution or any other law which forms part of any level or branch of the federal or regional state or owned, controlled or directly or indirectly substantially financed by funds provided by the federal or regional governments or accountable to the federal or regional states
- 6/ "Information" means any material recorded in any form.
- 7/ "Record" means regardless of who created it or when it was created, any recorded information in the possession and under the control of a public body and includes:
  - a) any document, file or manuscript;
  - b) any microfilm, microfiche or facsimile;
  - any reproduction of images embodied in microfilms, whether enlarged or not:
  - any other information which may be watched,read, listened to or otherwise comprehended only using a computer or any other technical device; or
  - e) any other information recorded in any other form or medium.
- 8/ "Personal Information" means information about an identifiable individual, including, but not limited to
  - a) information relating to the medical, educational or the academic, employment, professional or criminal history, of the individual or information relating to financial transactions in which the individual has been involved:
  - b) information relating to the ethinic, national or social origin,age, pregnancy, maritial status colour, sexual orientation, ,physical or mental health, well-being, disability, religion, belief, conscience, culture, language or birth of the individual;

- ሐ/ የግለሰቡን የመለያ ቁጥሮች፣ ምልክ ቶች ወይም ሌላ መለያዎች፣ አድራ ሻውን፣ አሻራውን ወይም የደሙን አይነት የሚመለከት መረጃን፣ ወይም
- መ/ ስለሌላ ማለሰብ ወይም ሌላ ማለሰብ የማእረግ እድገት፣ ሽልማት ወይም የገንዘብ ድጋፍ አንዲያገኝ በቀረበ ሀሳብ ላይ በሰጣቸው አስተያየቶች፣ አመለካከቶች ወይም አማራጭ ሀሳቦች ውስጥ የማይካተቱ የግል አስተያየ ቶቹን፣ ሀሳቦቹን ወይም ምርጫዎቹን የሚመለከቱ መረጃዎችን፣ ወይም
- ሥ/ የአስተያየት ሰጭው ስም የተወገደበትና ግለሰቡን የሚመለከቱ ወይም ግለሰቡ የገንዘብ ድጋፍ፤ ሽልጣት ወይም የማእረግ እድገት እንዲያገኝ በቀረበ ሀሳብ ሳይ ሌላ ግለሰብ የሰጣቸው የግል አስተያየቶች፤ አመለካከቶች ወይም አማራጭ ሀሳቦችን የያዘ መረጃን፤ ወይም
- ረ/ ሌላ ሰው ስለግለሰቡ ያለውን አመለካ ከት ወይም የሰጠውን አስተያየት የያዘ መረጃን፣ ወይም
- ሰ/ ግለሰቡን በሚመለከቱ ግላዊ መረጃዎች ጋር የተያዘውን ወይም መግለፁ በራሱ ግለሰባዊ መረጃን የመግለጽ ውጤትን ሊያስከትል የሚችል የግለ ሰብን ስም የያዘ መረጃን፣ የሚያካ ትት ሲሆን በምንም ሁኔታ ከሞተ! ዓመት የሞላው ግለሰብን የሚመለከት መረጃን ግን ኢያካትትም።
- 9/ ''ሶስተኛ ወገን '' ማለት ከመረጃ ጠይቂው ውጪ ወይም መረጃውን ከተጠየቀው የመን ግስት አካል ውጭ የሆነ ማንኛውም ሰው ወይም ማንኛውም የመንግ□ት አካል ማለት ሲሆን፣ የውጪ ሀገር መንግ□ትን፣ መንግ ሥታዊ አካልን፣ ድርጅትን ወይም አለም አቀፍ ድርጅት ወይም አካልን ያካትታል።
- ሠ "የጠሳትና የአማጺያን እንቅስቃሴዎች" ማለት፡-
  - ህ/ በሀገሪቱ ሳይ የተ*ቃ*ጣ የወረራ ድርጊት፣
  - ለ/ በሀገሪቱ ወይም በሀዝቡ ወይም በሀገሪቱ ስትራቴጂካዊ ተቅሞች ላይ ያነጣጠሩ የውስተ ወይም የውጪ የአሻጥር ወይም የሽብር ተግባራት፣

- c) information relating to any identifying number, symbol or other particular assigned to the individual, the address, fingerprints or blood type of the individual;
- d) the personal opinions. views or preferences of the individual, except where they are about another individual or about a proposal for a grant, an award or a prize to be made to another individual:
- e) the views or opinions of another individual about a proposal for a grant, an award or a prize to be made to the individual, but excluding the name of the other individual where it appears with the views or opinions of the other individual;
- f) the views or opinions of another individual about the individual or.
- g) the name of the individual where it appears with other personal information relating to the individual or where the disclosure of the name itself would reveal information about the individual,

but excluding information about a person who passed away before 20 years,

- 9/ "Third Party", means any person other than the requester or the public body to which the request is made and includes a foreign government, organization, an international organization or an organ of that government or organization
- 10/ "Hostile or Subversive Activities" means:
  - a) aggression against the country;
  - any act of sabotage or terrorism aimed at the people or a strategic interest of the country whether inside or outside the country;

- ሐ/ ህገ መንግስታዊ ስርዓቱን በኃይል ወይም በአመጽ መለወጥን ዓሳማው ያደረገ እንቅስቃሴ፣ ወይም
- መ/ ማንኛውም የውጭ ሀገር የስለሳ ተግባ ራት ወይም የጠሳት እንቅ ስቃሴ፣ ማለት ነው::
- II/ "ዋና አዘጋጅ" ማለት በዚህ አዋጅ በአንቀፅ 6 በተደነ ገገው መሰረት ሙሉ የኤዲቶሪያል ስል ጣን ያለው ሰው ነው።
- 02/ "አሳታሚ" ማለት መገናኛ ብዙኃኑን የሚወ ክል ወይም መገናኛ ብዙኃኑ ባለቤት የሆነ፣ በድርጅቱ ውስጥ የጎሳ የባለንብረ ትነት ጥቅም ያለው ወይም የድርጅቱን የሥራ አስተዳደር የሚመራ ማንኛውም ሰው ነው።
- ^{III}/ "አታሚ" ማለት የህትመት ስራዎችን ስማ ተም በአሳታሚው የተሾመ □□□ □□□□ ማው *ጋ*ር የተዋዋስ ማንኛውም ሰው ነው።
- ^{□4/} "አክፋፋይ" ማለት የህትመት □ራዎችን በጅምላ ለማከፋፌል በአሳታሚው የተሾመ ወይም ከአሳታሚው *ጋር* የተዋዋለ ሰው ነው።
- © ''አስመጪ'' ማለት የመገናኛ ብዙሃን ወ□ ቶችን ሀገር ውስጥ ለማሰራጨት በማሰብ ወደ ሀገር የሚያስገባ ወይም በሀገር ውስጥ የሚሰራጩ የውጭ ህትመቶች ወኪል የሆነ ማንኛውም ስው ነው።
- []// "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሀገ መንግስት አንቀጽ #7 መሰረት የተቋቋመ ክልል ሲሆን ለዚህ አዋጅ አፌጻጸም ሲባል አዲስ አበባንና ድሬዳዋን ይጨምራል።
- IB/ "የህዝብ ማንኙነት ኃላፊ" ማለት የህዝብ ማንኙነት ስራን ለማከናወን በመንግስት አካል የተመደበ ወይም የተሾመ የህዝብ ማንኙነት ኃላፊ ወይም ሌሳ ኃላፊ ማለት ነው::
- ^{III}/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት *መ*ብት የተሰጠው አካል ነው።

- c) any activity aimed at changing the constitutional order by the use of force or violence; or
- d) any foreign or hostile intelligence operation
- 11/ "Editor-in-chief" means the person who, pursuant to Article 6 of this Proclamation exercises excllusive editorial control.
- 12/ "Publisher" means any person who, represents, owns or has a substantial proprietary interest in a mass media or carries on the business of management of a mass media.
- 13/ "Printer" means any person who has been appointed by or enters into a contract with a publisher for the purpose of printing any printing matters.
- 14/ "Distributor" means any person who has appointed by or enters into a contract with the publisher for the purpose of wholesale distribution of printing matters.
- 15/ "Importer" means any person who imports mass media products from abroad with a view to distribute them in Ethiopia or who is an agent of foreign publications circulated in Ethiopia.
- 16/ "Ombudsman" means the Institution of the Ombudsman established under Proclamation No. 211/2000.
- 17/ "Region" mean a regional state established under Article 47 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia. and shall ,for the purpose of this Proclamation ,include Addis Abeba and Diredawa
- 18/ "Public Relation Officer" mean a public relation officer or any other officer designated by the public body for the purpose of caring out the tasks of a public relation officer under this Proclamation.
- 19/ "Person" mean a physical or juridical person.

3. <u>ስለፆታ አንሳለጽ</u>

በግልጽ የተደነገገ ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ በወንድ ጾታ የተደነገገው የሴትንም ፆታ ያካትታል።

4. *መገናኛ ብዙሃን ነፃ ስለመ*ሆናቸው

- // የመገናኛ ብዙሃን ነፃነት በሕገ መንግሥቱ ዕውቅና አግኝቷል:: ቅድመ ምርመራ በማንኛውም መልኩ የተከለከለ ነው::
- 2/ በመገናኛ ብዙሃን ነፃነት ላይ ገደቦች የሚ ጣሉት ሕገ መንግስቱን መሠረት በማ ድረግ በሚወጡ ሕጎች ብቻ ይሆናል።
- 3/ ማንኛቸውም የመንግስት አካላት የመገናኛ ብዘሃን ማህበራዊ ተግባራቸውን ለመወ ጣት:-
  - ህ/ ዜና ወይም መረጃን የመሰብሰብ፣ የመቀበልና የማሰራጨት፣
  - ለ/ በልዩ ልዩ ጉዳዮች ላይ አስተያየት ወይም ትችት የማቅረብ፣ ወይም
  - ሐ/ የተለያዩ ሌሎች ዘዴዎችን በመጠቀም የሕዝብን አስተያየት በመቅረጽ ሂደት የመሳተፍ፣

መብታቸውን ማክበር ይኖርባቸዋል።

4/ □□□ □□□□ በንሉስ አንቀጽ /2/ መሰረት በግልፅ የተደነገጉ ሀጎች ከሌሉ በስተቀር የመ ገናኛ ብዙሃን ነፃነትን የሚያስተጓጉሉ ማና ቸውም አስተዳደራዊ ርምጃዎች ተከልክ ለዋል።

5. <u>የማሳተምና የመደራጀት ነፃነት</u>

- l/ በዚህ አዋጅ በአንቀፅ ⁷ የተደነገገው እንደተጠ በቀ ሆኖ ማንኛውም ዜግነቱ ኢትዮጵያዊ የሆነ ሰው የመገናኛ ብዙሃን ስራ የመስራት መብት አለው::
- 2/ *ጋ*ዜጠኞች በ*መ*ረጡት የሙያ ማህበር ራሳቸ ውን የማደራጀት መብት አሳቸው።

3. Gender Reference

Unless otherwise expressly provided under this Proclamation provisions referred in the masculine gender shall also apply to the feminine gender.

4. Freedom of Mass Media

- 1/ Freedom of the mass media is constitutionally guaranteed. Censorship in any form is prohibited.
- 2/ Restrictions on the freedom of the mass media shall only be made by laws issued in accordance with the Constitution.
- 3/ All public bodies shall have regard to the right of the mass media, in fulfilling its public function, to:
  - a) seek, receive and impart news or information;
  - express opinion or criticism on various issues or;
  - c) participate in the process of forming public opinion through other means.
- 4/ Unless otherwise stipulated by express provisions of laws enacted in accordance with sub article (2) of this Article, administrative measures that impair freedom of the mass media are forbidden.

5. Right to Publish and Organize

- Without prejudice to the provisions of Article 7 of this Proclamation, every Ethiopian national has the right to establish a mass media.
- 2/ Journalists have a right to organize themselves into professional associations of their choice.

<u>ክፍል ሁለት</u> በመገናኛ ብዙሃን ሥራ የመስማራት መብት

6. <u>ዋና አዘ</u>ጋጅ

- // በመገናኛ ብዙ*ኃን* ዋና አዘ*ጋ*ጅነት የሚሾም ሰው ሥስጣን የሚታተሙትን ህትመቶች ይዘት የመቆጣጠርና ማንኛውም ነገር ያለፌቃዱ እንዳይታተም ማድረግን ያካት ታል። ይህን ሥልጣን የሚገድቡ ማናቸውም አሰራሮች ወይም ስምምነቶች በህግ ፊት ውድቅና ፊራሽ ናቸው።
- 2/ የመገናኛ ብዙሃኑ ዋና አዘ*ጋ*ጅ በማንኛውም ምክንያት የተሟላ የህግ ችሎታ የሌለው ከሆነ የተሟላ የህግ ችሎታ ያለው ሃላፊ አዘ*ጋ*ጅ መሾም ይኖርበታል።

7. የመገናኛ ብዙሃን ባለቤትነት

- ለአገር አቀፍ ወይም ቁጥሩ ከ|)□ በሳይ የሆነ የተመዘገበ ነዋሪ ለሚገኝ በት አካባቢ ወይም ክልል የብሮድካስት ፌቃድ ከያዘ ኩባንያ ጠቅሳሳ ካፒታል ወይም አክስዮን ውስጥ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ውጤታጣ ቁጥጥር *ያለው ማን*ኛውም ሰው ተ*መ*ሳሳይ *ፌ*ቃድ በያዘ እና በተመሳሳይ ወይም በተደራራቢ የገበደ አካባቢ የብሮድካስት አገልግሎት ከሚሰጥ ሌሳ ኩባንያ ጠቅሳሳ ካፒታል ወይም አክስዮን ዺሶ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ውጤታማ ቁጥፕር ሊኖረው አይችልም።
- 2/ ለአገር አቀፍ ወይም ቁጥሩ ከዘጋ በላይ የሆነ የተመዘገበ ነዋሪ ካለበት አካባቢ ወይም ስፍራ የብሮድካስት አገልግሎት ፍቃድ በያዘ ኩባንያ ካፒታል ወይም አክስዮን ላይ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ውጤታማ ቁጥር ያለው ማንኛውም ሰው በዚሁ አካባቢ ወይም በተደራራቢ የገበያ አካባቢ የሚሰራጭ በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ስራን ከሚሰራ ሌላ ማንኛውም ኩባንያ ጠቅላላ ካፒታል ወይም አክስዮን ላይ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ውጤታማ ቁጥር ሊኖረው አይችልም።

PART TWO Right to Engage in Mass Media Activities

6. Editor-in-chief

- 1/ The mandate of the editor in chief designated by the publisher encompasses the power to supervise the publication of the periodical and to determine the contents thereof in such a way that nothing may be printed therein against his will. Any practice or agreement that restricts this power shall be null and void.
- Where the editor-in-chief of a mass media does not, for any reason, have full legal capacity, another editor- in-chief who has full legal capacity shall be appointed.
- 3/ The editor-in-chief who has been appointed in accordance with sub article (2) of this Article, shall have legal responsibility for the content of the mass media outlet and shall, notwithstanding the provisions of sub article (1) of this Article, have the power to veto the publication of any material.

7. Mass Media Ownership

- 1/ Any person who exercises direct or indirect effective control over a company possessing a nation- wide broadcasting license or a broadcasting license for an area with a recorded population of more than 100,000 inhabitants, may not exercise direct or indirect effective control over another company holding such a license and servicing the same or an overlapping market.
- 2/ Any person who exercises direct or indirect effective control over a company holding a nation- wide license or a license for an area with a recorded population of more than 100,000 inhabitants may not exercise direct or indirect effective control over a company operating a periodical servicing the same or an overlapping market

- 3/ በዚህ አንቀዕ በንዑስ አንቀጽ // እና /2/ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በየጊዜው የሚወጣ ሕትመት ስራን የሚሰራ ኩባንያ ካፒታል ወይም አክስዮን ሳይ በቀተታም ሆነ በተዘዋዋሪ ውጤ ታማ ቁተተር ያለው ማንኛውም ሰው በተ መሳሳይ ቋንቋ በሚታተምና በተመሳሳይ ወይም በተደራራቢ ገበያ የሚሰራጭ የህትመት ሥራን ከሚሰራ ሌሳ ኩባንያ ካፒታል ወይም አክስዩን ሳይ ውጤታማ ቁተተር ሊኖረው አይችልም።
- 4/ በዚህ አንቀፅ ከንዑስ አንቀጽ | እስከ 3 ባሉት ድንጋጌዎች የተመለከተው የአክሲዮን ው□ታማ ቁጥተር የሚወሰንበትና □መለክያ ቅኝቱ የሚ□ከ ና□ንበት ሥነ ሥርዓት በሕግ ተደንግኈ እስኪ ወጣ ድረስ ሌላ ተቃራኒ ማስረጃ ካላቀረበ በስተ ቀር ማንኛውንም ኩባንያ ወይም ድርጅት አክሲ ዮኖች ወይም ካፒታል በቀጥታም ይሁን በተዘ ዋዋዘሪ ከ05 □□□ በላይ የያዘ ማንኛውም ሰው ውጤታማ ቁጥተር እንዳለው ይገመታል።
- 5/ ለዚህ አዋጅ አንቀጽ 5// አፌባፀም ሲባል አንድ ከባንያ ኢትዮÉያዊ ከባንያ ነው የሚባለው የከ ባንያው የካፒታል ምንጭ ሙሉ በሙሉ ከሀገር ውስጥ የሆነ እና የአክስዮኑ ባለድርሻዎች በሙሉ ኢትዮጵያዊ ዜግነት ያላቸው እንደሆነ ሲሆን የውጭ አገር ሰዎች የአክስዮኑ ባለድርሻዎች የሆኑ በት ድርጅት ማሀበርተኛ የሆኑበትን ከባንያ አያካትትም። በተመሳሳይ አንድ ማሀበር የሀገር ውስጥ ማሀበር ነው የሚባለው በበንአድራንት ድር ጅቶችና ማሀበራት ሕግ መሰረት እንደ አገር በቀል ማሀበር ሲመዘገብ ነው።
- ቼ/ IJ · £\' ቇr Lnr Šp\° ' å †‹G ' ¨N
  -Y³r I^pdY M¿ƒ' åN \' å የብሮድካስት
  አገልግሎት ስራን፣ በየጊዜው የሚወጡ ሕተመቶ
  ችን ወይም የዜና አገልግሎት ስራን EL^Wr
  †¨∨GN።
- ሀገር ውስጥ ለማስራጨት ሲባል ወደ ኢትዮጵያ የሚገባና ዋነኛ አትኩሮቱ በሀገር ውስጥ ጉዳዮች ላይ የሆነ ማንኛውም የውጭ ሀገር የመገናኛ ብዙሃን ላይ የዚህ አንቀፅ ድንጋጌ ዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

8. <u>አከፋፋዮች</u>

በየጊዜው የሚወጡ ህትመቶችን የማከፋልል ስራ የሚሰሩ ድርጅቶች የህትመቶቹን ይዘት መሰረት በማድረግ የአገልግሎትም ሆነ የክፍያ ልዩነት ማድረግ የለባቸውም።

- 3/ Without prejudice to sub article (1) and (2) at this Article any person who exercises effective direct or indirect control over a company operating a periodical may not exercise effective direct or indirect control over another company running a periodical published in the same language and servicing the same or an overlapping market
- 4/ Untill the procedure for determining and assessing effective control referred to in sub articles (1) to (3) of this Article shall be laid down by specific law, in the absence of evidence to the contrary, a person shall be regarded as exercising such control if he either directly or indirectly holds fifteen percent or more of the shares or capital of the entity.
- 5/ For the purpose of Article 5(1) of this Proclamation, a company is of an Ethiopian nationality if its total capital originates from a local source or persons holding its capital or voting rights are Ethiopian nationals and it does not include a company whose capital or voting rights are helld by a locally registered business organization in which foreign nationals acquired voting rights. Similarly an association is considered as local if it is registered as local association in accordance with the charities and associations law.
- 6/ Any person who is not a juridical person may not own a broadcasting service, news agency service or periodicals.
- 7/ The provisions of this Article shall also apply to a mass media from abroad which facus primarily on domestic issues and which have been produced primarily for local audiences.

8. Distributors

Entities which offer distribution services to periodicals shall not discriminate in either the provision of those services or the fees charged for them on the basis of the content of a periodical.

9. <u>የምዝገባ የምስክር ወረቀት</u>

- M ኢኛውንም በየጊዜው የሚወጣ የህትመት RW
  ወይም የዜና አገልግሎት ስራ EL ^Wr £ሚ□□□
  \' å በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀፅ/3/
  የተመለከቱትን መረጃዎች በማቅረብ የምዝገባ
  ምስክር ወረቀት የሚያገኘው ስርጭቱ ከተ¿−
  EGG በላይ ከሆነ ŠM^q' f¦ Mθዮρሃ
  ሲሆን ስርጭቱ I†¿− EGG ' å^¼ nu
  የp' \} ከሆነ የምዝገባ ምስክር ወረቀት
  የሚያገኘው ŠEGEå M^q' f¦ I€Z ይሆናል።
- 2/ M¿ƒ' åN አካል ወይም —Y³r ወይም መንግ □ታዊ አካል ዓሳማውን EMWL ድ ወይም IJ· £p\°' å; p·mY ለማከናወን በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ማሳተም ‹ስÔEµ' å በዚህ አንቀሪ በንኡስ አንቀሪ // መሰረት ^¿²pL šµl ¨j°WG::
- 3/ £Nœµm MLGŠuæ· £MěŠpE' å¿ œYœY L¦œ †EIr□-

  - ለ/ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት ወይም የዜና አገልግሎት ድርጅቱ ስም፣ እና
  - ሐ/ በአሳታሚው ወይም በዜና አገልግሎት ድርጅቱ ከ2 በመቶ የበለጠ የአክስዮን ድርሻ ያሳቸውን ሰዎች ስም□ አድራሻና የአክስዮን ድርሻቸውን መጠን□□
- አስቀድሞ ከተመዘገበ በየጊዜው ከሚወጣ 4/ ህትመት *ጋ*ር አንድ አይነት ന ഉ.ഈ ተመሳሳይ በሆነ ስም ወይም አርጣ ሌላ አሳት**ሞ** በየጊዜው የሚወጣ ህት*ሙ*ት ለማውጣት የምዝገባ ሰርተፊኬት ጥያቄ የቀረበ ከሆነና የሁስቱ *ህተመ*ቶች መመሳሰል የሚያሳስት ከሆነ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት በሴላ ስያሜ ወይም አርማ እንዲመዘንብ ይደፈ*ጋ*ል።
- 5/ የማስታወቂያ ሚኒስቴር ወይም የክልሉ ማስ ታወቂያ ቢሮ ማመልከቻ በቀረበለት በ" ቀናት ውስጥ የምዝገባ የምስክር ወረቀት ካልሰጠ ወይም ያልሰጠበትን ምክንያት በጽሁፍ ለአመልካቹ ካሳሳወቀ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት ወይም የዜና አገልግሎት አንደተመዘገበ ይቆጠራል።

9. Certificate of Registration

- 1/ Anyone who desires to publish a periodical shall register such periodical by providing the information referred to in sub article (3), with the Ministry of Information where the proposed distribution goes beyond one regional state, or with the Information Bureau of the Region where the proposed distribution is restricted to one regional state.
- Where the activity given by law to or the purpose of any entity or public body or organization requires publishing a periodical, such organization or public body shall be deemed registered in accordance with sub article (1) of this Article.
- 3/ The application for registration shall include the following particulars:
  - the name and address of the publisher or the news `agency organization as well as of any branch offices if any;
  - b) the name of the periodical or the news service agency; and
  - c) the names and address of the person holding more than 2% of the shares of the publishing company or the news agency and the amount of their share
- 4/ Where the proposed name of the registering periodical so closely resembles the name or emblem of another periodical which has already been registered that the two may easily be confused, another name or emblem shall be registered.
- 5/ The periodical or news agency shall be deemed registered where the Ministry of Information or the regional bureau of the region fails to issue certificate of registration within 30 days from the date the application is submitted, or fails to notify in writing the applicant the grounds for refusal to issue it with in such period.

በዚህ አንቀፅ I¿-ል †¿dî 3 በተዘረዘሩት 6/ ሁኔታዎች ሳይ E' ¼ \@T· በየጊዜው የሚወጣ ሕትመት አሳታሚ ወይም የዜና አገልግሎቱ ድርጅት ለውጡ በተከሰተ በ🛭 ቀናት ውስ~~ተ ለመዝ~~ጋቢው †‹G የተደረገውን ለውጥ Mሳ' i †Elr።

∄ የምዝገባ <u>ሰርተፊኬት</u> ሊሰረዝ የ**ሚ**ችለው:-

- U/ በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ወይም የዜና አባልግሎት ስራ ሲሆን አሳታ **ሚ**ው ወይም ድርጅቱ ስራውን **ማ**ቆ ሙን በጽሁፍ ሲያሳውቅ ወይም
- በየጊዜው ለሚወጣ ሕትመት ወይም የዜና λ/ አገልግሎት ስራ የምዝገባ የምስክር ወረ ቀት የተሰጠው ሰው ከተመዘገበበት ጊዜ ጀምሮ ባለው አንድ አመት ጊዜ ውስጥ ህትመቱን ማውጣት ያልጀመረ ወይም የዜና አገልግሎት ስራውን ያልጀመረ እንደሆነ ነው።
- የዚህ አንቀፅ የንዑስ አንቀፅ /7/ ድንጋጌ እንደአማባቡ በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀፅ /2/ Fይም ተልፃሚ ይሆናል።

በህትመት ላይ የሚገለው ነገሮች እና ያለ ክፍያ የሚሰጡ ቅጅዎች

- // ማንኛውም አይነት በየጊዜው የሚወጣ ህትመት በ□,ዮንዳንዱ እትም ሳይ የአሳ,ታሚውን፣ የአ,ታሚ ውን፣ የዋና አዚ*ጋ*ጁን ስምና አድራሻ፣ የህት*መ*ቱን **ቅፅ፣ ቁ**ተር፣ ህትመቱ የሚወጣበትን ጊዜ እና ታትሞ የወጣበትን ቀን፣ ወርና አመተ ምህረት በግልጽ በሚታይ ቦታ ላይ ማስፈር አለበት።
- 2/ *ማን*ኛውም ብሮድካስተር በ□*ያንዳን*ዱ ፕሮግ ራም መጀመሪያና ማብቂያ ላይ የጣብያውን ስምና ፕሮግራም፣ የፕሮግራሙን መሪ መግ ለፅ ይኖርበታል ።
- 3/ *ማን*ኛውም በአዲስ አበባ የሚሰራጭ ወይም አገር አቀፍ ስርጭት ያለው በየ□ዜው የሚወጣ ህት መት ታትሞ በወጣ ከሀያ አራት ሰአት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የእያንዳንዱን እትም ሁለት ቅጂዎች ያለክፍያ ለብሄራዊ ቤተ መዛግብትና ቤተ መፃህፍት ኤጀንሲ መስጠት አለበት።
- 4/ በየጊዜው የሚወጣው ህ**ት***ሙ*ት ስርጭት በአ ንድ ክልል ብቻ የተወሰነ ከሆነ ታትሞ በወጣ ከሀያ አራት ሰ□ት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የእ ያንዳንዱን እትም ሁለት ቅጂዎች ያለክፍያ ለክልሉ ቤተመዛግብት ወይም ማስታወቂያ ቢሮ *ማ*ስጠት አለበት።

- 6/ Any changes to the information provided under sub-article (3) of this Article shall be reported by the publisher company or the news agency to the registering body within fifteen days.
- 7/ Certificate of registration shall lapse where:
  - the publisher or the news agency provides written notification of the discontinuance of the publication or its operation; or
  - the registered periodical or news agency fails to commence publication or rendrering its service within one year of registration.
- The provisions of sub-article (7) of this apply, mutatis mutandis, to Article shall sub-article(2) of this Article.

Imprint and Gratuitous Copies

- 1/ Periodicals shall, on each publication, carry the name of the publisher, printer and editorin-chief, and the volume and number of the periodical periodicity and date of publication in a descenible manner.
- 2/ Broadcasters shall indicate the station name at the beginning and end of each programme, along with the name of the producer.
- 3/ Periodicals with national distribution or based in Addis Ababa shall, within twenty four hours of dissemination, deposit two gratuitous copies of every volume with the Agency of the National Archives and Libraries .
- 4/ Where the circulation of periodical is confined within the bounds of a riginal state two gratuitous copies of every volume shall be deposited within twenty four hours of dissemination, either with state public library or to the state cultural bureau.

<u>ክፍል ሶስት</u> መረጃ የማግኘት መብት

🗓. <u>አሳማ</u>

□□□ □□ል የተደነገጉ ድንጋጌዎች፡-

- // ተነፃፃሪ የህዝብና የግለሰብ ጥቅሞችን ለማስጠ በቅ የወጡ ተገቢ ገደቦች እንደተጠበቁ ሆኖ ከማንኛውም መንግስታዊ አካል ዜጎች መረ ጃን ለመጠየቅ፣ ለማግኘት እና ለማስተሳለፍ ያሳቸውን መብት ተፈፃሚ የማድረግ፣
- 2/ መረጃ ፈላጊዎች መረጃዎችን በተቻለ መጠን በፍጥነትና በዝቅተኛ ወጪ ሳይደክሙ የሚ ያንኙበትን አሰራርና ስነ ስረአት በመመስረት መብቱን ተፈፃሚ የማድረግ፣ እና
- 3/ የህዝብ ተሳትፎን የስልጣን ባለቤትነትን የማረጋገጥ **እና እንዲሁም የ**አሰራር **ግልፅ**ነት፣ ተጠያቂነትና ውጤታማነት የሰፈነበት የመንግስት አሰራርንና መልካም አስተዳደርን የማጠናከር፣ አሳማ አሳቸው።

02. <u>መረጃ ጠይቆ የማግኘት መብ</u>ት

- **ሀ በዚህ አዋጅ በተለየ ሁኔታ ካልተደነገገ በስ** ተቀር ማንኛውም ሰው ከማንኛውም መንግ ስታዊ አካል መረጃን የመጠየቅ፣ የማግኘትና የማስተላለፍ መብት አለው።
- 2/ በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀፅ /// የተመለ ከተው መብት መረጃውን ወይም የመረጃውን *ምንጭ የያ*ዘ ሰንድ በ*ማንኛውም መንግ*ስታዊ አካል እጅ የሚገኝ መሆን አለመሆኑን በመጠየቅ የማወቅ መብትንና በመንግሥታዊ አካል እጅ የሚገኘውን ሰንድ፡-
  - ህ/ የመመልከት ወይም ማስታወሻዎችን የመው ሰድ ወይም ተቅሶችን የመገልበተ፣
  - ጉዳዩ በሚመለከተው መንግስታዊ አካል የተ ትክክለኛ ግልባጭ የመውሰድ፣ ሬጋገጠ ወይም
  - ሐ/ በዲስኬቶች፣ በፍሎፒዎች፣ በሌሳ በማንኛ ውም አይነት የኤሌክትሮኒክስ ዘዴ አማካይ *ነት የመ*ውሰድ ወይም ሰነዱ በኮምፕ<u></u>ዩተር ወይም በሌሳ መሳሪያ የሚገኝ ከሆነ ከዚሁ መሳሪያ ታትመው የወጡ ቅጂዎችን የመውሰድ፣ መብትን ያካትታል ።
- 3/ ይህ አዋጅ የ*መንግ*ስት አካላት በአዋጁ ከተደ *ነገ*ጉት ስርአቶች ው*ጭ መረጃን የመ*ስጠት ስልጣናቸውን እንደሚገድብ ተደርጎ መተ ርጎም አይኖርበትም።

PART THREE **Access to Information**

11. Objectives

The objectives of this part of the Proclamation are:

- 1/ to give effect to the right of citizens to access, receive and import information held by public bodies, subject to justifiable limits based on overriding public and private interests;
- to establish mechanisms and procedures to give effect to that right in a manner which enables persons to obtain information as quickly, inexpensively and effortlessly as is reasonably possible; and
- 3/ to encourage and promote public participation, public empowerment, to foster a culture of transparecy, accountablity and effecincy in the functions of public bodies encourage and promote good governance .

12. Right of Access to Information

- 1/ All persons have the right to seek, obtain and communicate any information held by public bodies, except as expressly provided for by this Proclamation.
- The right referred to under sub-article (1) of this Article shall include the right to be informed whether or not the public body holds a record containing the requested information and to obtain information from any public body by means of;
  - a) inspection, taking extracts and notes;
  - b) certified copies of any records of such public authority;
  - diskettes, floppies or any other electronic mode or through print-outs where such information is stored in a computer or in any other device.
- 3/ Nothing in this Proclamation shall be understood as limiting the power of public bodies to provide access to information on an informal basis.

03. <u>አትሞ የማውጣት ግዴታ</u>

- 1/ *ጣንኛውም መንግ*ስታዊ አካል:-
  - ህ/ ስለመስሪያ ቤቱ መዋቅር፣ አደረጃጀት፣ ስለ ዋና ተማባራቱና ኃሳፊነቱ፣
  - ለ/ የኃላፊዎቹን ስልጣንና ኃላፊነት እንዲ ሁም በውሳኔ አሰጣጥ ሳይ ተፊጻሚ ስለሚሆነው ሥነ-ሥርአት፣
  - ሐ/ ለሕዝብ ስለሚሰጣቸው አገልግሎቶች ዝርዝር፣
  - መ/ ለተገልጋዩ ሕዝብ ስለተበጀው የቅሬታ አሰማም ሥርዓትና ከሕዝብ ዘወትር ለሚቀርቡ ጥያቄዎች ወይም ቅሬታ ዎች የመሥሪያ ቤቱን ምላሽ የሚያሳዩ አጭር ዘገባዎችን፣
  - ሥ/ በአጁ ስለሚገኙ መዝገቦች አይነትና በመዝገ ቦቹ ውስጥ ስለሚገኙ መረጃዎች ይዘት አጭር ማብራሪያ እንዲሁም መረጃ ለማግ ኘት የሚፌልጉ ሰዎች የመረጃ ጥያቄዎች አቀራረብ ሥነ ስርአት ዝርዝር ማብራሪያ ዎችን፣
  - ረ/ የመሥሪያ ቤቱ መተዳደሪያ ደንብ□ የመ ስሪያ ቤቱ ልዩ ልዩ አካላት ሥራዎች የሚመሩባቸውን ደንቦች፣ ፖሊሲዎች፣ መመሪያዎች፣ ማንዋሎች እንዲሁም የተሻኘሉ ወይም የተሻሩ መመሪያዎች የሚገኙባቸውን መዝገቦች ዝርዝር፣
  - ሰ/ የድርጅቱ ሰራተኞች የሚሰሩባቸውን መመሪያዎች፣ ደንቦች፣ ማብራሪያዎችና ሌሎች ሰነዶች፣
  - ሽ/ የሕዝብ *ግንኙነት ኃ*ላፊው ስም *እ*ና አድራሻ፣ እና
  - ቀ/ ሌሎች ዝርዝሮችን፤

አትም ያወጣል።

2/ ማንኛውም የመንግሥት አካል አስፈላጊ የሆነ ለውጥ ሲኖር የተለወጡ ነገሮች የታከሉበትን እና በዚህ አንቀኔ በንዑስ አንቀጽ /l/ የተመለከተው ህትመት ቢያንስ በአመት አንድ ጊዜ በማውጣት ለማንኛውም ጠያቂ ወዲያውኑ የሕትመቱን ቅጂ መስጠት ወይም እንዲመለከት ማድረግ አለበት። ሆኖም እያንዳንዱ የመንግስት አካል በእንዚህ ህትመቶቹ ውስጥ በዚህ አዋጅ ክፍል ሶስት የማይገለው መረጃዎችን በሚመለከቱ ደንጋጌዎች መሰረት መገለፅ የሌለባቸውን ነገሮች ማካተተ

13. Duty to Publish

- 1/ Any public body shall publish information concerning:
  - a) its organizational structure, main duties and responsibilities;
  - b) the power and responsibilities of the officials as well as decision-making procedures;
  - c) description of the services it provides for the public;
  - d) brief descriptions of the complaint hearing mechanism available to the public and the public body's response to frequently asked questions by the public;
  - e) a description of the type of the records under its possession, a brief description of the contents of its records and the detailed explanation of the procedures to be followed by persons who wish to access this information;
  - a description of its regulations, directives, policies, guidelines and manuals, which govern the operation and activities of its various organs, along with a description of any amendment or repeal of such provisions;
  - g) its directives, regulations, guidelines and other documents which governs the activities of the employees of the organization;
  - h) the name and address of the public relation officer; and
  - i) other particulars.
- 2/ Whenever essential changes pertaining to information provided in the above provision occur, public bodies shall update at least once a year the publication referred to in subarticle (1) of this Article and shall provide a copy of the publication or make available for view to any requester. Provided, that no public body may include any matter exempted under Part Three of this Proclamation.

ያሊርያወይ

- 3/ *ማንኛውም የመንግ*ስት አካል፡-
  - ህ/ የህዝብን ጥቅም የሚመለከቱ ጠቃሚ ፖሊሲዎችና ውሳኔዎችን ይፋ በሚያ ደርግበት ጊዜ ከውሳኔዎቹ ጋር የተያያዙ መረጃዎችን በሙሉ አትሞ ማውጣት አለበት።
  - ለ/ የአስተዳደራዊ፣ የዳኝነትም ሆነ የዳኝነት ነክ ውሳኔዎችን ሲሰጥ የሃሳብ ልዩነት ካለም ከነልዩነቱ ለማንኛውም መረጃ ጠያቂ የሕትመቱን ቅጃ መስጠት ወይም እንዲመለከተው ማድረግ አለበት።
  - ሐ/ በግልጽነትና ተጠያቂነት መርሆዎች መሰረት ማንኛውንም አይነት ፕሮጀክት ተግባራዊ ከማድረጉ በፊት ለጠቅሳሳው ሕዝብ ወይም ተቅማቸው ለተነካባቸው ወይም ሊነካባቸው ለሚችሉ ወገኖች ከኘሮጀክቱ ጋር የተያያዙ ፍሬ ነገሮችን አትሞ ማውጣት ወይም ማሳወቅ ይኖርበታል።

04. <u>መረጃ ለማግኘት ስለሚቀርቡ ተያቄዎች</u>

- / መረጃ ለማግኘት የሚልልግ ማንኛውም ሰው፣ የሚልልገውን መረጃ ለይቶ በመግለጽ ጥያ ቁውን በጽሁፍ ወይም ሊነበብ በሚቻል የኤሌክትሮኒክስ ዘዴ አማካይነት ለዚህ ዓላማ በየመሥሪያ ቤቱ የተዘጋጀውን የመጠ የቂያ ፎርም በመሙላት ለሚመለከተው የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊ ማቅረብ አለበት፡ መረጃ ጠያቂው ማንበብና መጻፈ የማይችል ከሆነ ወይም በአካል ጉዳት ምክንያት ጥያ ቁውን በጽሑፍ ማቅረብ ካልቻለ የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው በተዘጋጀው ፎርም ላይ በመሙላት መተባበር አለበት፡፡
- 3/ በዚህ አንቀፅ በንኡስ አንቀፅ /l/ መሠረት የመረጃ ጥያቄ የደረሰው የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊ በተቻለ ፍጥነት ሆኖም በማንኛውም ሁኔታ ከ" የስራ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የተጠየቀውን መረጃ በክፍያ ለአመልካቹ መስጠት ወይም በዚህ አዋጅ ምዕራፍ ሦስት ክልከላን በተመለከተ የተደነገጉትን ምክንያቶች በመጥቀስ የመረጃ ጥያቄውን ያልተቀ በለው መሆኑንና ይግባኝ የማቅረብ መብት ያለው መሆኑን በመግለፅ ምሳሹን በፅሁፍ መስጠት አለበት።

3/ Any public body shall:

- a) publish all relevant facts concerning important decisions and policies that affect the public not latter than the time at which such decisions and policies are announced;
- b) give reasons for its decisions, including dissenting opinions, if any, whether administrative, judicial or quasi judicial in nature and shall provide a copy or allow inspections of such decisions for any person who has made a request for the information;
- c) before initiating any project publish, on the principle of transparency and accountably or communicate to the public generally or the persons affected or likely to be affected by the project in particular, the relevant facts available to it or to which it has reasonable access.

14. Requests to Obtain Information

- 1/ Any person who desires to obtain information shall present his request to the concerned public relations officer in writing, or through electronics device, clearly identifying the information he seeks. Where the requester owing to illiteracy or physical incapacity is unable to present his request in witting, the public relation officer has a duty to assist the requester by reducing his request in writing in the prescribed form.
- 2/ In presenting a request for information, no one shall be required to provide reasons for the request.
- 3/ Upon receiving request for information, the public relation officer, in accordance with sub-article (1): of this Article shall as expeditiously as possible either provide the information requested up on payment of the prescribed fee, or provide a written response stating the reasons for rejecting the request on any of the grounds specified under Chapter Three of this Proclamation notifying the requester his rights of appeal. However the response shall in any case be made not more than thirty working days, of the receipt of the request.

ያሊ ፫*፻፴፮*

- የሕዝብ *ግንኙነት* ኃሳፊው አመልካቹ የተተመነውን ክፍያ በመክፈል መረጃውን ጠያቂው እንዲወስድ ከተወሰነ ለመረጃ የክፍ*ያውን መ*ጠንና የአከፋፈሉን ሁኔታ ዘርዝሮ 🗆 🗎 🗎 🗀 🗀 በኡሑፍ ማሳ ወቅ ማስታወቀየው አለበት። በተላከበትና ክፍያው በተፈጸመበት ቀን መካከል ያለው ጊዜ በሳይኛው ንዑስ አንቀጽ በተመለከተው የ" የሥራ ቀን ጊዜ ውስጥ አይካተትም።
- 5/ በንዑስ አንቀጽ /3/ በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ለመረጃ ጥያቄው ምሳሽ አለመስጠት ጥያ□ውን እንዳለመቀበል ተደርጎ ይወሰዳል።
- 6/ የመንግስት አካልን የሰውና የቁሳቁስ ኃይል ያለአግባብ እንዲባክን ወይም መደበኛ ተግባሩን የሚያስት ወይም ለመዝገቡ የተበቃ ደህንነት አስጊ ካልሆነ በስተቀር መረጃው መሰጠት ያለበት ጠያቂው ይሰጠኝ ባለበት አይነት ፎርም ነው::
- 7/ ማንኛውም የመስሪያ ቤቱ ሃላፊ ወይም ሰራተኛ በሀዝብ ግንኙነት ኃላፊው የመረጃ ጥያቄ ሲቀርብለት የመተባበር ግዴታ አለበት።
- 8/ በመስሪያ ቤቱ ሰንድ ውስጥ የሚገኝ መረጃን ለማግኘት ጥያቄ የቀረበለት የሕዝብ ግን ኙነት ኃላፌ፣ በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀፅ /3/ የተመለከተውን የሰሳሳ ቀን ጊዜ ለተጨማሪ " የስራ ቀናት ሳልበለጠ ጊዜ ሊያራዝም የሚችለው:-
  - ህ/ መስሪያ ቤቱ በበርካታ ተመሳሳይ የመረጃ ጥያቄዎች የተጥለቀለቀ ከሆነ ሕና የተጠየቀውን መረጃ □" የሥራ ቀናት ውስጥ ለመስጠት የማይቻል ከሆነ፣
  - ለ/ መረጃውን በተወሰነው ጊዜ ለመስጠት በርካታ ሰነዶችን ማገሳበዋ የሚያስ ፌልግ በመሆኑ ምክንያት የመንግስት አካሉ የሰው ኃይልና የቁሳቁስ አጠቃቀም የሚያዛባ ከሆነ፣
  - ሐ/ የተጠየቀውን መረጃ የመፈለጉ ወይም የማሰባሰቡ ወይም የማጠናቀሩ ሥራ በተለያዩ ከተሞች ውስጥ ከሚገኙ ቅርን ጫፍ መሥሪያ ቤቶች የሚገኙ በርካታ መዛግብትን መመልከትን የሚጠይቅ ከሆነ □□□ □"□□□ □□□

- 4/ Where it is decided to provide the information on payment of such fee as may be prescribed, the public relation officer shall notify the requester in writing the amount of the fees, the manner of payment and request him to pay the fee. The period intervening between the dispatch of the said notification and payment of the fees shall be excluded for the purpose of calculating the period of thirty days referred to in sub article (2).
- 5/ Failure to respond to a request within the period refered to in sub- article (3) shall be deemed to be a refusal to grant the request.
- 6/ Information shall ordinarily be provided in the form in which it is sought unless it would disproportionately diverts the resources of the public body or would be detrimental to the safety or preservation of the record in question.
- 7/ Any official or employee of the public body shall have a duty to cooperate when a request for information is made to him by the public relations officer.
- 8/ The public relation officer to whom a request for access to a public record is made may extend the period of thirty days referred to in sub article (3) for a further period of not more than 30 working days if
  - a) the office is congested with many similar requests and the information sought cannot reasonably be provided within the 30 working days; or
  - b) the information required to be retrieved or processed would involve the review of large number of documents and compliance with the request within the prescribed time would unreasonably divert the resources of the public body.
  - c) the request requires a search for records in or collection thereof from, branch offices of a public body located at different cities as a result it can not reasonably be completed within 30 working days; or

- መ/ የተፈለገውን መረጃ ለመስጠት ከመንግስት አካሌ ልዩ ልዩ አካሎች ወይም ክፍሎች ወይም ከሌሎች መንግስታዊ አካሳት ጋር መመካከሩ ተገቢ ወይም አስፈሳጊ ከሆነ እና በዚህ የተነሳ መረጃውን በ" የስራ ቀናት ውስጥ ለመስጠት የጣይቻል ከሆነ፣ ወይም
- ው/ ጠያቂው ራሱ ጊዜው ቢራዘም ፌቃደኛ መሆኑን በጽሑፍ የገለጸ ከሆነ፣ ነው።
- 9/ በዚህ አንፅ በንዑስ አንቀፅ /3/ የተመለከተው ቢኖርም ማንኛውም የመንግሥት አካል አጣዳፌ ለሆነ ጉዳይ የመረጃ ጥያቄ ሲቀርብለት እጅግ ቢዘገይ ከአስር የስራ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ምላሽ መስጠት አለበት።
- በ/ በመንግሥታዊ አካላት አጣጻል ወይም አስቸኳይ ተብለው በመመሪያ የሚወሰኑ ሌሎች ጉዳዮች እንደተጠበቁ ሆኖ፣ አጣጻል ወይም አስቸኳይ ጉዳይ እንዳለ የሚቆጠረው:-
  - ሀ/ የተጠየቀው መረጃ ባ□ስቸኳይ ካልተሰጠ በሰው ሕይወት ወይም አካሳዊ ደህንነት ሳይ የቅርብ ጊዜ አደ*ጋ*ን ሊያስከትል ይችሳል የሚያሰኝ ተጨባጭ ምክንያት መኖሩን የሚያሳይ ማመልከቻ ያቀረበ እንደሆነ፣ ወይም
  - ለ/ መረጃን ለህዝብ ማስራጨት ዋነኛ ተግባሩ በሆነ አመልካች በመንግስት አካል ተከናውኗል □□ □□□□ □□ የሚባልና ህዝብ በአስቸኳይ ሊያ□ቀው ይገባል የሚያሰኘ ተጨባጭ ምክንያታዊ መነሻ ያለው ጥያቄ የቀረብ እንደሆነ፣ ነው:::
- II/ የህዝብ ግንኙነት ሃላፊው በዚህ አንቀፅ
  በንኡስ አንቀፅ /II/ /ሀ/ እና /ለ/ መሰረት
  የቀረበው የመረጃ ጥያቄ አጣጻፊ አይደለም
  ብሎ ካመነ አመልካቹ አስተዳደራዊ ይግባኝ
  ሊያቀርብ የሚችል መሆኑን በመገለፅ ምላ
  ሹን □□□□□□ በንኡስ አንቀፅ /I//
  በተመለከተው ጊዜ ውስጥ መስጠት ያለበት
  ሲሆን፤ ፍርድ ቤት በዚህ መሰረት ምላሽ
  የተሰጠበትን ጉዳይ በይግባኝ ሊመረምር
  አይችልም።
- ☑/ በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀፅ 4 መሰረት መረጃ ለማግኘት የሚከፈለው ክፍያ መረጃውን የያዘውን ሰንድ ለመፈለግ፤ ለማሰባሰብና ለማባዛት ከሚያስፈልገው ወጪ መብለጥ የለበት□□□□□ የግል መረጃን ለማግኘት ጥያቄ የሚያቀርቡ አመልካቾች ወይም የመክፈል አቅም የሌላቸው ጠያቂዎች እንዲከፍለ መደረግ የለባቸውም።

- d) consulation among the different organs or divisions of the public body or with other public bodies is necessary to decide upon the request and that can not reasonably be completed within 30 working days; or
- e) the requester declares his agreement in witting for such extension.
- 9/ Notwithstanding the provisions of subarticle(3) of this Article, any public body to whom a request for access to information regarding a matter deemed urgent is made shall provide the requested information within, a period of not more than ten working days.
- 10/ Without prejudice to other matters stipulated to be deemed urgent by public bodies, matters are deemed to be urgent if;
  - a) an application which reasonably demonstrates that failure to provide an information urgently would pose an immediate risk of danger to the life or physical well being of a person is lodged;or
  - b) an applicant ,whose main engagement is dissemination of information in the mass media ,made a request which reasonably demonstrates that an action taken or about to be taken by the public body should be released to the public immediately.
- 11/ Where the public relation officer deems that request made in accordance with sub article (10) (a) and (b) of this Article is not an urgent request that requires an expedited access ,he shall communicate his decision along with a statement indicating the requester's right to make an administrative appeal within the time limit referred to in sub-article (9) of this Article No court may review on appeal such a decision.
- 12/ The fees payable for access to information in accordance with sub-article (2) of this Article shall not exceed the actual cost of searching, collecting and duplicating the record containing the information provided that no fee shall be charged for requests of personal information or for requests from those who cannot afford to pay.

eallar The

- ሀ በዚህ አዋጅ አንቀፅ 02 የተመለከተው መረጃ የማግኘት መብት በዚህ ክፍል ስር በተደነገጉ ገደቦች ካልሆነ በስተቀር መረጃ አንዳይገለፅ በሚከለክሉ ማንኛቸውም የህግ ክልከላዎች ሊገደብ አይችልም።
- 2/ በዚህ ክፍል ስር በተደነገጉ የማይገለው መረጃዎች ውስተ የማይሸፌን ማንኛውም መረጃ በአስተዳደራዊ ውሳኔ ምስጢር ነው ተብሎ በመፌረጁ ብቻ በዚህ አዋጅ የተረጋገጠውን መረጃ የማግኘት መብት አፊፃፀም ሊያስቀር አይችልም።

06. ሶስተኛ ወገንን የሚመለከቱ የግል መረጃዎች

- 2/ □□□ □□□□ በንዑስ አንቀፅ /\/ መሠረት ሦስተኛ ወገንን የሚመለከተውን መረጃ ለመከልከል የማይቻለው፡-
  - ህ/ □□□ □□□ በአንቀፅ 및 መሰረት ሦስተኛው ወገን የመረጃውን መገለፅ ያልተቃወመ ከሆነ ወይም መረጃውን ለጠየቀው ሰው እንዲገለፅ ፌቃደኝነቱን በጽሁፍ የገለጸ ከሆነ፣
  - ለ/ መረጃውን የሰጠው ሶስተኛ ወገን መረጃውን በተቀበለው የመንግሥት አካል ወይም በርሱ ስም መረጃውን በተቀበለው ሌላ ወገን አማካይነት የሚሰጠው መረጃ ለሕዝብ ግልጽ የሚደረግ መሆ ኑን ወይም ግልፅ ሊደረግ የሚችል መሆኑን አስቀድሞ እንዲያውቀው ተደርጎ ከሆኑ፣
  - ሐ/ *መረጃው* አስቀድሞ ለሕዝብ ግልጽ ተደርጎ ከሆነ ፣
  - an/ መረጃው የግለሰብን የአእምሮና የአካል □35₹ ወይም ደህንነት *የሚመ*ለከት መረጃው የሚመለከተው ሰው ከሆነና በመረጃ ጠያቂው ሞግዚትነት ስር የሚተ ከሆነ፣ አስራ ስምንት አ*ሞ*ት ያልሞሳው ከሆነ ወይም የተያቄውን ፀባይ ለመረዳት የማይችል ከሆነና መረጃውን መስጠቱ ለሦስተኛው ወገን ጥቅም

15. Exempted Information

- 1/ The right of access provided in Article 12 of this Proclamation applies to the exclusion of any provision of other legislation that prohibits or restricts the disclosure of information, provided that this right takes effect subject to the exceptions provided in this Part.
- 2/ The mere fact that a record has been administratively classified as confidential does not ,of it self, override the right of access established by this Proclamation unless it falls within the scope of an exception set out in this Part.

16. <u>Information Relating to Third Party</u>

- 1/ Any public relation officer, must reject a request for access to a record of the public body if its disclosure would involve the unreasonable disclosure of personal information about a third party, including a deceased individual who has passed away before 20 years.
- 2/ A request referred to in sub-article(1) of this Article may not be refused if the record consists of information:-
  - with respect to which the third party has not protested against disclosure under Article 19 of this Proclamation or has consented in writing to its disclosure to the person who has made the request;
  - that was submitted to the public body by the individual to whom it relates and the individual was informed by or on behalf of the public body, before it had been submitted , that the information belongs to a class of information that would or might be made available to the public;
  - c) that has already been publicly available;
  - d) about an individual's physical or mental health, or well- being, who is under the care of the requestor or under the age of 18 years or incapable of understanding the nature of the request, and giving access would be in the individual's best interests;

አስፈላጊ ከሆነ፣

98.2299

- w/ መረጃው በህይወት የሌለ የሦስተኛ ወገንን የሚመለከት ከሆነና የሚቹ የቅርብ የሥጋ ዘመድ በሆነ ሰው መረጃው እንዲገለጽ ከተጠየቀ ወይም የሚቹን የስጋ ዘመድ የጽሁፍ ፌቃድ በያዘ ሰው አማካይነት መረጃው እንዲገለጽ ፕያቄ የቀረበ ከሆነ ወይም
- የተጠየቀው መረጃ በመንግሥት መሥሪያ ቤት የሚሰራን ወይም ይሰራ የነበረን ሰው PMG *う*りむりすら ደረጃን ጨምሮ ማዕረጉን፣የሥራ አድራሻውን፣ የመሥሪያ ስልክና ተመሳሳይ ዝርዝር ቤት አድራሻውን፣ 826 an e ቡን፣ ደመወዙንና ሌሎች ክፍያዎቹን፣ ወይም የግለሰቡን የሥራ ኃላፊን ቶችና፣ በሥራው ላይ ያከናወናቸውን ተግባሮች ወይም **ግለሰቡ ራሱ በሞ ሳው መዝገብ ሳይ** ያሰፈረውን ስሙን የሚመለከት ከሆነ፣

ነው';;

07. <u>የሦስተኛ ወገንን የንግድ መረጃዎች ስለመጠበቅ</u>

- // የሕዝብ *ግንኙነት ኃ*ሳፊው የተጠየቀው *መረጃ:-*
  - ህ/ የሦስተኛ ወገን የንግድ ምስጢር የ*ያ*ዘ ከሆን፣
  - ለ/ የንግድ ምስጢር ባይሆንም የሦስተኛ ወገንን የፋይናንስ፣ የንግድ፣ የሳይንሳዊ ወይም ቴክ ኒካዊ መረጃዎችን የሚመለከት ከሆነና የመረ ጃዎቹ መገለጽ በሦስተኛው ወገን የፋይናንስ □□□ የንግድ ጥቅሞች ላይ ጉዳትን የማስከተል ውጤት የሚኖረው ከሆነ ፣ወይም
  - ሐ/ ለሌሳ አንደማይገለጽበት በማመን በሦስተኛው ወገን በአምነት የተሰጠ መረጃን የያዘ ከሆነና የመረጃው መገለፅ በውል ወይም በሌሎች ድርድሮች ሳይ ሦስተኛውን ወገን ተገቢ ሳልሆነ ጉዳት ሊያጋልጠው ይችሳል ወይም ሶስተኛውን ወገን በንግድ ውድድር ሊጎዳው ይችሳል የሚል ምክንያታዊ ግምት ያለ ከሆነ፣ የመረጃ ጥያቄውን ውድቅ ማድረግ አለበት።
- 2/ □□□ □□□□ በንዑስ አንቀጽ /l/ መሰሬት አንድ መረጃ ሊክለክል የማይችለው መረጃው:-
  - ሀ/ ለሕዝብ ግልጽ እንዲሆን ተደርጎ ከሆነ፣
  - ለ/ ሶስተኛው ወገን በአንቀጽ 🖫 *መ*ሠረት ፌቃደኛነቱን የገለፀ ከሆነ ወይም ሦስተኛው ወገን በሌላ አኳ*ኋን መረጃ*ው

- e) about an individual who is deceased and the requester is the individual's next of kin or the requester has secured the written consent of the individual's next of kin; or
- f) about an individual who is or was an employee of a public body and which relates to the position of functions of the individual, including; the position or status of the individual, the title, work address, office phone number and other similar addreses of the individual, the classification, salary scale, remuneration and responsibilities of the position held or services performed by the individual and the name of the individual on a record prepared by the individual in the course of employment.

17. Commercial Information of a third Party

- 1/ The public relation officer shall refuse a request for information if the requested information contains;
  - a) trade secrets of a third party;
  - b) financial, commercial, scientific or technical information, other than trade secrets, of a third party, the disclosure of which would likely to cause harm to the commercial or financial interests of that third party; or
  - c) information supplied in confidence by a third party the disclosure of which could reasonably be expected to put that third party at disadvantage in contractual or other negotiations; or to prejudice that third party in commercial competition.
- 2/ A record may not be refused in terms of subarticle (1) of this Article insofar as it consists of information;
  - a) already publicly available;
  - b) in relation to which a third party did not object to the disclosure under Article 19 or has consented in writing to its disclosure to the requester concerned; or

ለጠያቂው እንዲሰ**ተ በፅሁፍ የ**ፌቀደ _{የሲደደ9} እንደሆነ፣ ወይም

- ሐ/ □□□□□ □□□□ በሦስተኛው ወገን በራሱ ወይም በሦስተኛ ወገን ስም ጣንኛውም የተመረተ ነገርን ወይም የአካባቢ ደህንነትን አስመ ልክቶ የተከናወነ ሙከራ ወይም የምርምር ሥራን የሚመለከት ከሆነና የመረጃው መገለፅ በሕዝብ ደህንነት ወይም በአካባቢ ደህንነት ላይ ሊደርስ የሚችል አደጋን ለማሳወቅ አስፈላጊ የሆነ እንደሆነ፣ ነው።
- 3/ □□□ □□□□ በንዑስ አንቀጽ /2/ /ሐ/ የተመ ለከተው መረጃ የሙከራ ወይም የምርመራ ዘዴዎችን ለማዳበር የተደረጉ ቅድመ ሙከራ ዎችን ወይም ሌሎች ምርመራዎችን የሚመ ለከቱ መረጃዎችን አያካትትም።

08. <u>በእምነት የተሰጠ የሦስተኛ ወገን መረጃን ስለመጠ</u> በቅ

- l/ የህዝብ ግንኙነት ኃላፊው የተጠየቀው መረጃ:-
  - ሀ/ የመንግስት አካል መገለጽ የሌለበት መረጃ ልውውዣን በሚመለከት ያደረገ ውን የውል ግዬታ እንዲያፈርስ በማድ ረግ በተዋዋዩ ወገን ክስ ሊያስመስ ርትበት የሚችል ከሆነ ወይም፣
  - ለ/ ሦስተኛ ወገን አይገለጽም ብሎ በማመን የሰጠውን መረጃ የሚመለከት ሆኖ የመረ ጃው መገለጽ ወደፊት ከተመሳሳይ ምንጭ የሚገኙ ተመሳሳይ መረጃዎችን መቀበልን ሊያስተጓጉል የሚችል ከሆነ እና፣ የመንግ ሥት አካል ለሕዝብ ጥቅም ሲባል መረጃዎ ቹን በየጊዜው መቀበል ያለበት ከሆነ፣ የመረጃ ጥያቄውን ውድቅ ማድረግ ይኖርበታል።
- 2/ የንዑስ አንቀጽ // /ሀ/ ድንጋጌ ቢኖርም ሶስተኛው ወገን መረጃው ለመረጃ ጠያቂው እንዲሰጥ በጽሁፍ ከፌቀደ የህዝብ ግንኙነት ኃላፊው መረጃውን መስጠት ይኖርበታል።

¹⁹. <u>ሶስተኛ ወገንን ስለማሳወቅና ጣልቃ ስለማስገባት</u>

የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው በዚህ አዋጅ መሠረት የቀረበለት የመረጃ ጥያቄ ሦስተኛ ወገንን የሚ መለከት ከሆነና መረጃውን ••• ••• ለመስጠት ካሰበ ጥያቄው በደረሰው በሀ5 ቀናት ውስጥ መረ ጃውን የጠየቀውን ሰው ስም፣ የተጠ የቀውን መረጃ ይዘት፣ እንዲሁም መረጃው መገለጽ ይኖ ርብታል የሚልበትን ምክንያት በመዘርዘር መረ ጃው የሚመለከተው ሦስተኛ ወገን ተቃውሞ ካለው ይህንኑ ማስታወቂያው በወጣ በሀ5 ቀናት ውስጥ አንዲያቀርብ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት።

- c) about the results of any product or environmental testing or other investigation supplied by a third party or the result of any such testing or investigation carried out by or on behalf of a third party and its disclosure reveals a serious public safety or environmental risk.
- 3/ The information referred to in sub-article (2)/c/ of this Article may not include the results of preliminary testing of other investigation conducted for the purpose of developing methods of testing or other investigation.

18. <u>Protection of Confidential Information of</u> Third Party

- 1/ The public relation officer shall refuse a request for access to a record of the public body if;
  - a) the disclosure of the record would constitute an action for breach of a duty of confidence owed to a third party in terms of an agreement and would likely result a legal action againinst it; or
  - b) the record consists of information that was supplied in confidence by a third party and if disclosure would be likely to prejudice the future supply of similar information from the similar source and where there is a public interest in the continued supply of such information.
- 2/ Notwithstanding the provisions of sub article /1/ (a) the public relation officer shall disclose the information if the third party has consented in writing to it's disclosure to the person who has made the request.

19. Third Party Notification and Intervention

Where a pubic relation officer intends to disclose any information or record, or part thereof, on a request made under this Proclamation which relates to, or has been supplied by a third party and has been treated as confidential by the third party, he shall, within 15 days from the receipt of a request, give written notice to such third party of the request and of the fact that he intends to disclose the information or record or part thereof unless he make his protest against the proposed disclosure within 15 days from the date of the issuance of the notice. Any failure to lodge such an objection shall result in bringing about the effects of Article 15(2) (b) and Article 16(2) (b) of this Proclamation.

በተጠየቀው *መ*ሰረት ተቃውሞ አለማቅረብ የዚህ አዋጅ አንቀፅ ዜ (2) (ለ) እና አንቀፅ ሀ (2) (ለ) _{የሲደደዋል} ች ውጤትን ያስከተላል።

!. <u>የማለሰቦችንና የንብሬት ደህንነትን ስለመጠበቅ</u>

የሕዝብ ግን□□ት *ኃ*ላፊው የተጠየቀው *መ*ረጃ ቤገለፅ፡-

- l/ የግለሰብን ሕይወት ወይም አካላዊ ደህንነት ለጉዳት ሊያ*ጋ*ልጥ የሚችል ከሆነ፣
- 2/ የሕንፃን፣ ወይም የኮምፒዩተርና የሌላ መገናኛ መሣሪያን፣ ወይም የሕዝብ የጣመ ላለሻ አገልግሎትን& □□□ የሌላ ማንኛ ውንም አይነት የንብረት መዋቅርን ወይም አስራርን ደህንነት ሲያሰናክል ወይም ሲያ ደናቅፍ ይችላል የሚል ምክንያታዊ ግምት ካለ፣ ወይም
- 3/ በምስክሮች ተበቃ ፕሮግራም የሚሸልን ግለሰብን ወይም የጠቅሳሳውን ሕዝብ ወይም የአንድ የተወሰን የሕዝብ ክፍልን ደኅንነት ለመጠበቅ የተበጁ ስልቶችን፣ አቅዶችንና አሠራሮችን ሲያደናቅፍ ወይም ሲያሰናክል የሚችል ከሆነ፣

መረጃውን መግለጽ የለበትም።

‼. <u>የሕግ አስከባሪና የፍርድ ምር*ሞራ* ስራዎች ተበ</u>ቃ

- የህዝብ ግንኙነት ኃላፊው እንዲሰጥ የተጠ የቀው ወይም መረጃ መኖሩ ወይም አለመኖሩን እንዲያሬጋገጥ የተጠየቀው የተፈጸ*መን* መረጃ *ത* ୧.၄º ሊፌጸም መመርመር,የ፣ የሚችል የሕግ ፕሰትን *መ*ከታተያ፣ መግቻ ወይም *ሙ*ከላከ*ያ* ዘዴዎችን፤ ቴክኒኮችን፣ የአሥራር ሥርአቶችን ወይም የተግባር *መመሪያዎችን* የሚመለከት ከሆነና የመረጃው ለወንጀል አፈጻጸም ምቹ ሁኔታን በመፍጠር ውጤታማነታቸውን ሊያሰናክል ወይም ከህን የሚችል ማምለጥን ሊያስከትል ከሆነ የመረጃ ተያቄውን ሲከለክል ይችሳል።
- 2/ የህዝብ ግንኙነት ኃላፊው የተጠየቀው መረጃ የሚመለከተው የወንጀል ተጠርጣሪ ክስ ገና በዝግጅት ላይ ያለ ከሆነ ወይም ዝግጅቱ ቢጠ ናቀቅም ክሱ ገና ያልተጀመረ ከሆነ ወይም ክሱ በመታየት ላይ ያለ ከሆነና የተጠየቀው መረጃ መገለፅ ወይም መረጃው መኖሩን ወይም አለመኖሩን ማረጋገተ፡-

ሀ/ ክሱን ሊያሰናክል □□□ል፣

ለ/ የፍትሕ መጨናገፍን ሊያስከትል □□□ል፣

20. Protection of Safety of Individuals and Property

The public relation officer shall refuse a request for access to information if disclosure of the requested information;

- 1/ would be likely to endanger the life or physical safety of an individual.
- 2/ would reasonably be expected to prejudice or impair the security of building structure or system, including computer communication system, a means of transport or any other property structure or system; or.
- 3/ would be likely to prejudice or impair methods, plans or procedures for the safety of the public or any part of the public or for the protection of individual under witness protection scheme.

21. <u>Protection of Proceedings of Law Enforcement and Legal Investigation</u>

- 1/ The public relation officer may refuse a request for access to a record or a request to conform or deny the existence or non existence of any information if the record contains methods, techniques, procedures or guideline for the prevention, detection, curtailment or investigation of a contravention or possible contravention of the law, or the prosecution of alleged offenders; and when the disclosure of such information would be likely to prejudice the effectiveness of those methods, techniques, procedures or guidelines or lead to the circumvention of the law or facilitate the commission of an offence.
- 2/ A public relation officer may refuse a request for information relating to an alleged offender whose prosecution is under preparation or even though the prepration is completed the prosecution is not yet instituted or whos prosecution is pending and the disclosure or assuring the existence or non existence of the requested information would instituted likely to:
  - a) impede the prosecution;
  - b) result in a miscarriage of justice; or

ወ የ.ም

26.5.7.25

ሐ/ የፍርድ ሂደቱን ሚዛናዊነት ወይም ገለልተኝነት ሊያዛባ የሚችል ከሆነ። የተጠየቀው*መረጃ መ*ግለጽ አይኖርበትም።

3/ የህዝብ ማንፑነት ኃላፊው የተጠየቀው ሰነድ በቁጥር ሥር ስላሉ ወይም በሕግ ጥበቃ ሥር ስላሉ ሰዎች አጠቃላይ የጥበቃ ሁኔታ የሚመለከቱ መረጃዎችን ብቻ የያዘ ከሆነ የመረጃ ጥያቄውን በዚህ አንቀጽ መሰረት ውድቅ ሊያደረግ አይችልም ።

የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው የመንግሥት አካልን ሰነድ ለማግኘት የቀረበው ጥያቄ በክስ ክርክር ላይ ተከራካሪ የሆነው ወገን ለሌላኛው ወገን እንዲገልጽ በህግ የማይገደድባቸውን መረጃዎች ለማግኘት የቀረ። በሀገ የዚህ ልዩ መብት ተጠቃሚ የሆነው ሰው በመብቴ አልጠቀምበትም ካላለ በስተቀር መፍቀድ የለበትም።

¹³. <u>ስለመከላከያ፤ የደሀንነትና አለም አቀፍ</u> <u>ግንኙነቶች</u>

- የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው እንዲሰጥ የተ ጠየቀው ወይም መኖር አለመኖሩ እንዲ የተጠየቀው መረጃ መገለጽ ወይም መረጋገጥ የሀገሪ ቱን መከላከያ፣ የሀገርን ፀጥታና **ደ**ህንንት ወይም አለምአቀፋዊ ማንኙነትን ሊጎዳ የማችል ከሆን **ተያቄውን** ውድቅ ማድሬግ አለበት።
- 2/ የዚህ አንቀፅ የንዑስ አንቀፅ /\/ አጠቃላይ አንጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ በንዑስ አን ቀ□ የተመለከተው መረጃ:-
  - ሀ/ የጠላትን እንቅስቃሴ ወይም ፀብ አጫሪ ተግባር ለመቋቋም ከሚደረግ ዝግጅት ወይም የአማፅያንን ወይም የጠላትን እንቅስቃሰዎች ከመከታተል፣ ከመከላከል፣ ወይም ከመግታት ጋር የተያያዙ ግዳጆች ወይም ወታደራዊ ልምምዶች ወይም ወታደራዊ ታክቲክች ወይም ስትራቴጂዎች ጋር የተያያዙ መረጃዎ ችን፣
  - ለ/ የአማፂ,ያንን ወይም የጠላትን እንቅስቃሴ ዎች ለመከታተል፤ ለመከሳከል፤ ወይም ለመምታት ወይም ለማንበርከክ ወይም ለመግታት የሚያገለግሉ የመር መሣሪያ ዎችን ወይም ሌሎች አይነት መሳሪያዎችን ወይም ለሙር መሳሪያንት ወይም ለተመሳሳይ ተግባር እንዲያገለግሉ ታስበው የተነደፉ፤ የተበጁ፤ የዳበሩ፤ የተመረቱ ማንኛቸውንም ነገሮች ብዛት፤ አይነት፤ አቅም፤ ጉልበት፤ ሂካማ ጉን፤ አውራር፤ ብቃት፤ ዝግጁነት

- c) prejudice or impair the fairness or impartiality of a trial.
- 3/ The public relation officer may not refuse a request to access a record under this Article insofar as it contains information about the general condition of detention of persons in custody.

22. <u>Protection of Records Privileged From</u> Production in Legal Proceedings

The public relation officer shall refuse a request for access to a record of the public body if the record is privileged from production in legal proceedings unless the person entitled to the privilege has waived the privilege.

23/ Defense, Security and International Relation;

- 1/ The public relation officer may refuse a request to access information or a request to conform the existance or non existence of an information, if the disclosure or confirmation of the requested information would be likely to cause prejudice to the security, defense and international relations of the country.
- 2/ Without prejudice to the provisions of sub article (1) of this Article, the information provided under the same sub article includes information:
  - a) relating to military operation, exercises, military tactics or stratery undertaken in preparation of hostilities or in connection with the detection, prevention, suppression or curtailment of subversive or hastile activities.
  - b) relating to the quantity, characteristics, copacity, power, vulnerabilities or function or capability or deployment or utility of weapons or any other equipment used for the detecting, preventing or supressing or curtailing of subversive or hostile activities or any thing being designed, developed, produced or considered for use as weapons or such other equipment;

እንቅስቃሴ ወይም አጠቃቀምን የሚ*መ*ለከቱ *መረጃዎ* ችን፣

2622,72

- ሐ/ የማንኛውንም ሥራዊት ወይም የሥራዊት ክፍል ወይም □□□□ ወይም የአማ ጽያንን ወይም የጠሳትን እንቅስቃሴዎች የመከታተል፣ የመቆጣጠር፣ ወይም የመ ግታት ኃላፊነት የተጣለበትን የማንኛ ውንም □□□ □□□ ሰው፣ ባህሪይ፣ ብቃት፣ ደካማ ኈን፣ ተግባራት፣ እምቅ ችሎታ፣ ስምሪት ወይም እንቅስቃሴ የሚመለከት መረጃን፣
- መ/ በዚህ ንዑስ አንቀፅ (ሀ)፣ (ለ)፣ (ሐ) እና
  (ሬ) የተመለከቱ መረጃዎችን
  መሰብሰብያ፣ መገምገምያና መያኅና
  ዘዴዎችን ወይም ለዚሁ አገልግሎት
  የሚውሉ ሳይ ንሳዊ ወይም ቴክኒካዊ
  መሳሪያዎችን፣
- ው/ በዚህ ንዑስ አንቀፅ በፊደል /ሀ/ የተመለከቱ መረጃዎች ምንጭ የሆኑ የምስጢር መረጃ አቀ ባዮችን እና የማንኛውም ሌላ የመረጃ ምንጭን ማንነት የሚመለከቱ መረጃዎችን፣
- ረ/ የሀገር መከላከያን ወይም የአማዕያንን ወይም የጠላትን እንቅስቃሴዎች ከመከታተል፤ ከመከላከል፤ ከማንበ ርከክ ወይም ከመግታት ጋር የተያያዙ የሌላ ሀገር መንግስትን ወይም ዓለም አቀፍ ድርጅቶችን የሚመለከት ወይም በሀገሪቱ ወይም በሀገሪቷ ስም በዓለም አቀፋዊ ምክክሮችና ውይይቶች ላይ ጥቅም ላይ የሚውልን የፀጥታ መረጃ (ኢንተለጀንስን) የሚመለከት መረጃን፤
- ሰ/ በአለም አቀፍ ስምምነት ወይም ድርድር መሰረት ጉዳዩ በምስጢር እንዲጠበቅለት ለሚፈልግ አለም አቀፍ ድርጅት ወይም ሌላ መንግስት በሀገሪቱ ወይም በሀገሪቷ ስም የተሰጠ መረጃ፣
- ሽ/ በአለም አቀፍ ስምምነት ወይም በአለም አቀፍ ልማዳዊ ህግ *መ*ሰረት በምስ ጢር *መ*ጠበቅ ያለበትን መረጃ፣
- ቀ/ በሀገሪቱ ወይም በሌላ መንግስት ወይም አለም አቀፋዊ ድርጅት እየተደረጉ ባሉ ወይም ወደፊት በሚደረጉ አለም አቀፍ ድርድሮች ላይ በመንግስት ወይም በሌላ የውጭ ሀገር መንግስት ወይም አለም አቀፋዊ ድርጅት የተያዙ ወይም የሚያዙ አቋሞችን የሚመለ ከት መረጃን፣ ወይም
- በ/ ከሌሳ መንግስት ወይም አለም አቀፍ ድርጅት ጋር የተደረጉ ዲፕሎማሲያዊ የመልአክት ልውውመችን ወይም ከሀገ

- c) relating to the characteristics ,capabilities vulnerability ,potential ,deployment or function of any military force , unit or personnel or any body or person entrusted with the task of detecting, preventing ,suppressing or curtailing hostile or subversive activities or
- d) on methods of, and scientific or technical equipment for, collecting, assessing or handling information referred to in this sub article under (a),(b),(c)and(f)
- e) on the identity of a confidential source and any other source of information referred to in this sub-article under (f);or
- f) held for the purpose of intelegence relating to the national defence or relating to the detection, defence, suppression or curtailment of subversive or hostile activities or relating to another state or an international organization or used by or on behalf of the country in the process of deliberation and consultation in the conduct of international affairs
- g) information supplied by or on behalf of the country to another state or an international organization in terms of an international agreement or arrangement with that state or organization which requires the information to be held in confidence; or
- h) required to be held in confidence by an international agreement or international customary law;or
- i) on the positions adopted or to be adopted by the country, another state or an international organization for the purpose of present or future international negotiations; or
- that constitutes diplomatic correspondence exchanged with another state or with an international organization or official correspondence exchanged with diplomatic missions or consular posts of the country.

ሪቱ ዲፕሎማቲክ ሚስዮን ወይም ቆን ስላ □□□□ ቤቶች ጋር የተደረጉ ይፋዊ የመልአክት ልውው ጠችን የሚመለከቱ መረጃዎችን፣

<u>027770</u>

14.

- **∥ የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው □□□ው ለ**ህዝብ በይፋ እንዲገለፁ ከወሰናቸው መረጃዎች ሰንድ ውስጥ የሚገኝ በስተቀር 🗆 🗆 🗆 መረጃን ለማግኘት ወይም የመረጃውን አስ*መኖር* መኖር ወይም ለማሬጋገጥ ማንኛውንም የቀረበ ጥያቄ መቀበል የለበትም።
- 2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /\/ እንደተ ጠበቀ ሆኖ የ□□□ ሰንድ፡-
  - ሀ/ ለ□□ የተመራ ማንኛውም ሰነድ ወይም ለ□□ መቅረብ የሚገባው በመሆኑ በመንግስት አካል የበላይ ኃላፊ ለ□□□ እንዲመራ የተደረገ ሰነድ□፣
  - ለ/ □□□□ ይፋዊ ሰንድ□፣
  - ሐ/ በዚህ ንዑስ አንቀጽ /□/ ወይም /□/ የተመለከቱት ሰንዶች ግልባጭ ወይም ቅጅ ወይም አካል የሆነ ከነዚህ ሰንዶች የተወ ሰዱ ተቀሶችን የያዘ ሰንድን፣ ወይም
  - መ/ ቢገለጽ □□□□ በይፋ ካሳተማቸው ውሳኔ ዎቹ ውጭ ያሉ የካቢኔው ወይም የኮሚ ቴዎቹን ውሳኔዎች ወይም ውይይቶች እን ዲታወቁ የሚያደርግ ሰንድን፣

ያሳትታል።

!5. <u>የሀገሪቱን የኢኮኖሚ ጥቅሞችና የፋይናንስ ደህን</u> <u>ነትን እንዲሁም የመንግሥት ድርጅቶችን የንግድ</u> <u>እንቅሰቃሴዎች ስለሚመለከቱ መረጃዎች</u>

- // የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው እንዲሰጥ የተጠየቀው መረጃ ወይም መኖር ወይም አለመኖሩ እንዲ ረጋገጥ የተጠየቀው መረጃ ቢሰጥ ወይም ቢገለጽ የሀገሪቱን ኢኮኖሚያዊ ጥቅሞች ወይም የፋይናንስ ደህንነት ጉዳት ላይ ሊጥል የሚችል ከሆነ ወይም መንግሥት የሀገሪቱን ኢኮኖሚ ለማስተዳደር ያለውን አቅም ሊያዳክም የሚችል ከሆነ መረጃ ውን ለመከልከል ይችላል።
- 2/ የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀጽ /l/ እንደተጠበቀ ሆኖ በንዑስ አንቀ□ የተመለከቱት መረጃ ዎች:-
  - ሀ/ በሥራ ሳይ ባለው ገንዘብ፣ በቅንስናሽ ሳንቲሞች፣ በሀጋዊ ጨረታ፣ በውጭ ምንዛሬ ተመን ወይም በውጭ ኢንቨስትመንት ሳይ

24. Cabinet Documents

- 1/ The public relation officer shall not permit any request for an access to a cabinet record or a request to conform the existence or non existence of information contained in a cabinet record other than those records that are made available to the general public by the decision of the cabinet.
- 2/ Without prejudice to sub article (1) of this Article, a cabinet document shall include:
  - a) a record that has been submitted to the cabinet for its consideration or is proposed by a head of the public body to be so submitted, being a document that was brought into existence for the purpose of submission for consideration by the cabinet;
  - b) an official document of a cabinet;
  - a document that is a copy of, or a part of, or contains an extract from, the document referred to in sub-article(a)or (b); or
  - d a record the disclosure of which would involve the disclosure of any deliberation or decision of cabinet, or its committee other than a document by which a decision of the cabinet was officially published.

25. Economic Interests and Financial Welfare of the Country and Commercial Activities of Public Bodies

- 1/ The public relation officer may refuse a request for access to a record of the body or a request to conform the existence or non existence of any information if its disclosure would likely to jeopardize the economic interests or financial welfare of the nation or the ability of the government to mange the economy of the country.
- 2/ The information referred to in sub-article (1) includes, without limiting the generality of that sub article, information about;
  - a) a contemplated change in , or maintenance of, a policy substantially affecting the currency, coinage, legal tender, exchange rates or foreign investment;

ተጽእኖ ሊያስከትል የሚችል የፖሊሲ ለውጥ የማድረግ ወይም ያለማድረግ ውጥንን፣

<u> 2011</u>50

- ለ/ በስራ ላይ ያለው የብድር ወይም የወለድ ተመንን፣ የጉምሩክ ወይም የኤክሳይዝ ቀረዋን፣ የግብር ወይም ማናቸውም ሌላ የመንግሥት የገቢ ምንጮ ችን የመንግሥት የፋይናንስ ተቋማት ቁጥተርን ወይም ክትትልን፣ የመንግስት ብድርን፣ የሸቀ መች ወይም የአገልግሎቶች ዋጋን፣ ኪራዮችን የደመወዝ ወይም የቀን ክፍያዎችን ወይም ሌሎች ገቢዎችን የሚመለከቱ ቁጥሮችን የመለወጥ ወይም እንዳለ የመቆየት ውሳኔ ውጥኖችን ወይም
  - ሐ/ የሚንቀሳቀሱ ወይም የማይንቀሳቀሱ ንብረ ቶችን ሽያጭ ወይም ይዞታን የሚመለከቱ ውጥኖችን ወይም ዓለም አቀፍ የንግድ ስምምነቶችን፣ ያካትታሉ።
- 3/ የዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀጽ /2/ /ሐ/ እንደተጠበቀ ሆኖ በንዑስ አንቀፁ የተመለከተው መረጃ በዚህ አዋጅ አንቀፅ 2 //5/ "የመንግስት አካል" ትርጓሜ ውስጥ ለማይካተት ማንኛውም ሰው የመ ንግስት አካልን የአክስዩን ድርሻ ወይም ጥቅም ለማስተላለፍ የተደረገ ስምምነትን ወይም የተወ ጠነ ስምምነትን ይህትታል።
- የሕዝብ *ግንኙነ*ት ኃላፊው መረጃው አስቀድሞ ለሕዝብ ይፋ ካልተደረገ ወይም መረጃው የሚመለከተው ወይም የመረጃው ባለቤት የሆነ ሌላ የመ ንግስት አካል መረጃው እንዲገለጽ በጽሁፍ ካለፈቀደ ወይም በ*መንግ*ስት አካል ወይም በ*መንግ*ስት አካል ስም የተደረጉ የምርት ውጤቶችን የአካባቢ ሙስራ ወይም ምርመራዎችን የሚመለከት መረጃ ሆኖ ቢገለፅ በሕዝብ ደህነነት ወይም በአካባቢ ሊደርስ የሚችል ከባድ ደህንነት ሳይ የሚያ ኃልጥ አደጋን ካልሆነ በስተቀር የተጠየቀው መረጃ:-
  - ህ/ *የመንግሥትን ወይም የመንግሥት* አካሳትን የንግድ ምስጢሮች የያዘ ከሆነ፣
  - ለ/ ከንግድ ምስጢሮች ባይካተቱም መገለ ጻቸው የመንግሥት ወይም የጣንኛ ውንም መንግሥታዊ አካል ጥቅም ሲጎዳ የሚችል የፋይናንስ፣ የንግድ ወይም የቴክኒክ ወይም የሳይንስ መረጃዎችን የያዘ ከሆነ፣ ወይም
  - ሐ/ ቢገለፅ ማንኛውም የመንግሥት አካል የሚያደርገውን የንግድ ውድድር □ጎዳ ይችላል ወይም የመንግሥት አካል ከሌ ሎች ጋር በሚያደርጋቸው የውል ወይም

- b) a contemplated change in or decision not to change; credit or interest rates, customs or excise duties, taxes or nay other source of revenue, the regulation or supervision of financial institutions, government borrowing, or the regulation of prices of goods or services, rents or wages, salaries or other incomes; or
- a contemplated sale or acquisition of immovable or movable property or a contemplated international trade agreement.
- 3/ The information referred to in sub-article (2) /c/ includes, without limiting the generality of that sub article, information about an agreement, or contemplated agreement, to transfer any interest in or right to shares in the capital of a public body to any person which is not a public body refereed to in article (2) /4/ of the definition of 'public body
- 4/ unless the record consists information already publicly available or information about or owned by public body other than the public body to which the request is made ,which has consented in writing to its disclosure to the requester ,or information about results of any product or environmental testing or other investigations carried out by or on behalf of the public body the disclosure of which would reveal serious public safety or environmental risk, The public relation officer shall refuse access to a record if the record contains;
  - a) trade secrets of the state or a public body;
  - financial, commercial, scientific or technical information, other than trade secrets, the disclosure of which would be likely to cause harm to the commercial or financial interests of the state or a public body;
  - c) information, the disclosure of which could reasonably be expected to prejudice a public body in commercial competition or to put a public body at a disadvantage in contractual or other negotiations.

ሌሎች ድርድሮች ተጠቃሚ እንዳይሆን ሊያደርግ ይችሳል የሚል ምክንያታዊ ግምት ካለ፣ የመረጃ ዋያቄውን ውድቅ ማድረግ ይኖርበታል።

2011 no

. <u>የ*ማንግ*ስት የስራ ሰንዶች</u>

- l/ የህዝብ ግንኙነት ኃላፊው በመረጃ ፈላጊው የተጠየቀውን መረጃ የያዘው ሰንድ፡-
  - ሀ/ በህግ የተሰጠን ኃላፊነት ወይም ግዲታን ለመወጣት፣ የውሳኔ አሰጣተን ወይም የፖ ሊሲ ቀረፃን ለማገዝ፣ የቀረቡ ወይም የተዘ ጋጁ አስተያየቶችን፣ ምክሮችን፣ የውሳኔ ሃሳቦችን ወይም ሪፖርቶችን፣ የስብሰባ ቃለ ጉባኤዎችን ጨምሮ የተደረጉ ምክክሮችን፣ ውይይቶችን ወይም ስብሰባዎችን የሚያትቱ ሌሎች ሰንዶችን የያዘ ከሆነ፣
  - ለ/ ቢገለፅ ግልጽ የሆነ የሃሳብ ልውውጥን፣ ምክክርን ፣ ሪፖርትን፣ የውሳኔ ሃሳብን ወይም ውይይትን በመገደብ በማንኛ ውም የመንግስት አካል ውስጥ ወይም በተለያዩ የመንግስት አካላት መሀከል የሚደረገውን የውይይት ወይም የምክ ክር ሂደት

ሐ/ ቢገለፅ በዝግጅት ወይም በውተን ላይ ያለን ፖሊሲን ያለጊዜው እንዲገለጽ በማድረግ የፖሊሲውን ስኬት የሚያስ ናክል ውጤትን ሊያስክትል ይችላል የሚል ምክንያታዊ ግምት ካለ፣

ጥያቄውን ውድቅ ሲያደርገው ይችላል።

- 2/ የህዝብ **ግንኙ**ነት *ኃ*ሳፊው የተጠየቀው ሰንድ፡-
  - ሀ/ □□□□□ □□□□□□□□□ የቁ ጥጥር፣ የአዲትዬ የምርመራ ወይም የፍተሻ ቴክኒኮችንና ሥነ ሥርዓቶችን የመሳሰሉ የውስጥ አሰራሮችንና መመሪያዎችን የያዘ ከሆነና የሰነዱ መገለፅ የመንግስት አካልን የሙከራ፣ የምርመራ ወይም የአዲት አሰራ ሮችንና ዘዴዎችን ውጤታጣነት ሊያስተ ጓጉል □□□□□□□□□□□□□፣
  - ለ/ ሰንዱ የማምገማ ሰንድን የያዘ ከሆነና መረጃውን ያቀረበው ሰው ማንነት በሰ ንዱ ላይ የተገለፀ ቢሆንም ባይሆንም የመረጃው መገለፅ መረጃውን ለሰጠው ሰው መረጃው እንደማይገለጽ ወይም የመረጃ ሰጭው ማንነት በምስጢር እንደ ሚጠበቅ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ የተ ገባውን ቃል የማፍረስ ውጤት የሚያስ ከትል ከሆነ፣ ወይም

26. Operations of Public Bodies

- 1/ The public relation officer shall refuse a request for access to a record of the body if;
  - a) the record contains an opinion, advice, report or recommendation obtained or prepared or an account of a consultation, discussion or deliberation that has occurred, including, but not limited to, minutes of a meeting, for the purpose of assisting to formulate a policy or take a decision in the exercise of a power or performance of a duty conferred or imposed by law; or
  - b) the disclosure of the record could reasonably be expected to frustrate the deliberative process in a public body or between public bodies by inhibiting the candid communication of an opinion, advice, report of recommendation or conduct of a consultation, discussion or deliberation; or
  - c) the disclosure of the record could, by premature disclosure of a policy or contemplated policy, reasonably be expected to frustrate the success of that policy.
- 2/ The public relation officer may refuse a request for access to a record of the body if;
  - a) the disclosure of the record could reasonably be expected to jeopardize the effectiveness of a monitoring, auditing examining or testing, procedures or methods used by a public body;
  - b) the record contains evaluative material, whether or not the person who supplied it is identified in the record, and the disclosure of the material would breach an express or implied promise which was made to the person who supplied the material and to the effect that the material or the identity of the person who supplied it, or both, would be held in confidence; or
  - the record contains a notes, preliminary, working or any other draft of an official of a public body.

ሐ/ ሰነዱ ማንኛውንም የመንግስት አካል ኃላፊን ማስታወሻዎች ወይም የዝግጅት □□□□ ወይም ሌሎች ማንኛውም ዓይነት ረቂቆችን ^{፪ሺ፫፻፵፯} በውን ጥያቄ ውድቅ ሊያደርገው ይችላል።

3/ በዚህ አንቀዕ በንዑስ አንቀዕ /// እና /2/ የተመ ለከቱትን መረጃዎች የያዘ ሰንድ በፍርድ ምርመራ ሂደት ሊሰጡ የሚገባቸውን ማብራሪያዎች ወይም ምክንያቶች የያዘ እስከሆነ ድረስ መከልከል የለበትም።

የመደነቡ፣ ወደፊት ታትመው የሚወጡ መረጃዎችን ለማግኘት ስለሚቀርቡ፣ የመረጃ ተያቁዎች

በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 🗓 የተደነገገው ቢኖርም የህዝብ ግንኙነት ኃሳፊው፡-

- // ተዖቄው በተቅሉ የቀረበ ከሆነ ወይም ከመጠናቸው ብዛት የተነሳ የተጠየቁትን መረጃዎች የመገልበሙ ወይም የመሰብሰቡ ሥራ የመንግስታዊ አካሉ መደበኛ የሰው ኃይልና የቁሳቁስ አጠቃቀም የሚያዛባ ወይም የመንግስታዊ አካሉን መደበኛ ሥራ የሚያስተ3ጉል ከሆነ፣
- 2/ መረጃ ፈላጊው ተቀባይነት ሊያገኝ በሚያ ስችለው መልክ ያቀረበውን ጥቅል ጥያቄ እንዲያስተካክል የመርዳት ግዴታውን ቢወ ጣም አመልካቹ በጥቅሉ የቀረበውን ጥያቄ ያሳስተካከለ ከሆነ፣
- 3/ መረጃው በአንድ በተወሰነ ጊዜ እንዲታተም የሚያዝ አዋጅ፣ ደንብ ፣ መመሪያ ወይም ትዕዛዝ ኖሮ የመረጃ ጥያቄው ከቀረበበት ዕለት ጀምሮ በ" ቀናት ውስጥ መረጃው ሊታተም የሚችል ከሆነ ፣ ወይም
- 4/ ለጠቅሳሳው ሕዝብ እንዲዳረሱ ታትመው በወጡ ሕትመቶች ውስጥ መረጃው የተካተተ ከሆነ፣ የመረጃ ጥያቄውን ውድቅ ሊያደ ርገው ይችሳል።

!8. <u>የህዝብ ጥቅም ማመዘን</u>

በዚህ አዋጅ ከአንቀጽ I6 እስከ I6 የተመለከቱት ድንጋጌዎች ቢኖሩም የህዝብ ግንኙነት ሃላፊው በመረጃው መገለፅ ተበቃ በተደረገሳቸው ተቅሞች ላይ የሚደርሰው ጉዳት በመረጃው መገለፅ ሊገኝ ከሚችለው የህዝብ ተቅም የሚበልጥ ካልሆነ በስተቀር መረጃ ለማግኘት የቀረበ ጥያቄን ውድቅ ማድረግ የለበትም።

!9. <u>ተነጥሎ ስለሚሰጥ መረጃ</u>

በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎች መ*ሰረት ሲከለከሉ የሚችሉ ወይም መከልከል ያለባቸውን መረጃዎች አካቶ የያዘን የመንግሥት አካል ሰንድ ለማግኘት ጥያቄ ሲቀርብ 3/ A record may not be refused in terms of subarticle (1) and (2) in so far as it consists of an account of, or a statement of reasons required to be given in court proceedings.

27. Requests that are too broad, likely to divert resources or pertaining to informations to be published in the future

Notwithstanding the provisions of Article 12 of this Proclamation, the public relations officer may reject the request to obtain information where:

- the request is too general or is of such a nature that the information required to be retrieved or processed would involve disproportionate diversion of human and material resources or would adversely interferes with the functioning of such authority;
- 2) the request is insufficiently precise to enable the information sought to be identified, and the requester has failed to reframe his request even though the public relations officer has provided him with assistance to this end
- 3) the request relates to Information that is required by law, regulation, directives or order to be published at a particular time and such information is likely to be published within 30 days of the receipt of such request; or
- 4) the request relates to information contained in published material generally available for the public.

28. public interst override

Notwithstanding the exceptions in article 15-25 of this proclamation a public body may not refuse a request for information unless the harm to the protected interest which would be caused by disclosure outweighs the public interest in disclosure.

29. Severability

When a request for access is made to a record of a public body containing information which may or shall be refused in terms of any provision of this proclamation, disclosure of that part of the record which does not contain exempted information may be allowed if it can reasonably be severed from any part that contains such information.

መገለፅ የሊለባቸውን የሰነዱን ክፍሎች ወይም ገጾች ክልክሳው ከማይመለከታቸው ገጾች ነዋሎ ማውጣቱ አስቸጋሪ ካልሆነ በስተቀር ክልክሳ ያልተደረገባቸው የሰነዱ ክፍሎች መገለጽ አለባቸው:: የሲደያያ

". 0000 000000 000

ሰመንግሥት አካል ያቀረበው የመረጃ ጥያቄ የተፈቀደለት አመልካች የጠየቀው መረጃ:-

- በመረጠው ቋንቋ የተዘጋጀ ከሆነ መረጃው አመልካቹ በመረጠው ቋንቋ ይሰጠዋል።
- 2/ መረጃው አመልካቹ በመረጠው ቋንቋ ያልተዘጋጀ ከሆነ መረጃው በተዘጋጀበት ቋንቋ ለአመልካቹ መሰጠት አለበት።

"!. <u>በመረጃ ክልከሳ ሳይ ይግባኝ ስለማቅረብ</u>

- በዚህ ክፍል ስር ባሉ ድንጋጌዎች መሰረት በሕዝብ ግንኙነት ኃላፊው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ጣንኛውም ሰው ውሳኔው ከተሰጠ ጀምሮ ባሉት " ቀናት ውስዋ ለመንግሥታዊ አካሱ የበሳይ ኃላፊ አቤቱታውን ለማቅረብ ይችላል።
- 2/ አቤት ባዩ ከአቅም በሳይ በሆነ ምክንያት አቤቱታውን በጊዜ ለማቅረብ አለመቻሉን በበቂ ሁኔታ ለማስረዳት ከቻለ ቅሬታ ሰሚው አካል በዚህ አንቀፅ በንኡስ አንቀጽ /// የተወሰነው ጊዜ ቢያልፍም የቀረበለትን የቅሬታ አቤቱታ ሊቀበል ይችላል።
- 3/ አቤቱታው የቀረበለት *መንግ*ስታዊ አካል የበሳይ ሃሳፊ በአስር ቀናት ውስጥ በአቤቱታው ሳይ ውሳኔ *መ*□ጠት አለበት።

"². <u>የህዝብ እንባ ጠባቂ ተ</u>**ቋም** ኃላፊነቶች

ነ/ የሕዝብ እንባ ጠባቂ ተቋም በዚህ አዋጅ የክፍል ሶስት ድንጋጌዎች ለመጠቀም የሚልልግ ማንኛውም ሰው በቀሳሉ ሊረዳው በሚችል አኳኋን:-

ሀ/የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች አሳማዎች፣

ለ/ □□□□□□□ የ*ማ*ንግስት አካ□ የህዝብ ማንኙነት ሃላፊ እና የምክትሉ ሙሉ

30. Language of access

A requester whose request for access to a record of a public body has been granted may,

- 1/ If the record exists in the language that the requester prefers, be given access in that language; or
- 2/ If the record does not exist in the language preferred, be given access in any language the record exists.

31. Appeals Against Refusals of Information

- 1/ Any person who is aggrieved by the decision of the public relation officer under this part may lodge his appeal to the concerned head of public body within 30 days from the day the decision is made.
- 2/ If the appellant can prove sufficiently that he could not lodge his appeal due to force major, the head of the public body may accept the appeal after the lapse of period referred to in sub-article (1).
- 3/ The head of the public body to which the appeal is lodged shall give a decision with in 10 days.
- 4/ Any person who is aggrieved by the decision of the head of the public body may lodge his appeal the to Ombudsman within 30 days of receiving that decision.

32 Responsibilities of the Ombudsman

- 1/ The ombudsman shall within 18 months after the commencement of Part Three of this Proclamation compile a guide, in an easily comprehensible form and manner, as may be required by a person who wants to exercise his right under this section, which contains -
  - a) the objects of this section;
  - the address of the public relation officer of each public body and the deputy officer;
  - the description of the main functions of every public body;

ስምና አድራሻ፣

- ሐ/ የአ*ያንዳንዱን የመንግ*ስታዊ አካል አብይ _{የለደደዋያ} የስራ ፀባይ፣
  - መ/ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ½ መሰረት የሚ ቀርቡ የመረጃ ጥያቄዎች □□□□□□ የሚቀርቡ በትን ፎርም፣
  - ሥ/ መረጃ ጠያቂዎች በዚህ አዋጅ ክፍል ሶስት መሰረት ከሀዝብ ግንኙነት ሃላፊው
     □□ሚደረግሳቸው ትብብር ወይም አገልግሎቶች፣
  - ረ/ በዚህ አዋጅ *ማ*ሰረት ከህዝብ እንባ □ባቂ ተቋም ለ*ማ*ረጃ ጠያቂዎች □□ሚሰጠው እገዛ ወይም አገልግሎት፣
  - ሽ/ በዚህ አዋጅ በክፍል ሶስት ድንጋጌዎች የተመለከቱ መብቶችና ግዴታዎች ባል ተከበሩ ጊዜ በአዋጁ የተበጁ መፍት ሂዎችን፣
  - ቀ/ ስለ አስተዳደራዊ ይግባኞች አቀራረብ፣
  - በ/ የህዝብ ግንኙነት ወይም የመንግስታዊ አካላት ሃላፊዎችን ውሳኔ በመቃወም ለፍርድ ቤቶች ስለሚቀርቡ የይግባኝ ማመልከቻዎች፣
  - ተ/ በዚህ ክፍል በመንግስት አካላት ቃት መው እንዲወጡ __ታዘዙ መረጃዎች _____ አነዚህን ____ ___ ለማግኘት ____ ___
  - ቸ/ የመረጃ ክፍያ ስለሚከፌልባቸውና ከክ ፍያ በሙሉ ወይም በከፌል ነፃ ስለሚ ደረጉ ጥያቄዎች፣ ስና
  - ነ/ የህዝብ ግንኙነት ሃላፊዎች የዚህን ክፍል ድን ጋጌዎች በተመሳሳይ መንገድ እንዲፈጽሙ ለማድረግ የሚወጡ የአፈፃፀም መመሪያዎ ችን እና ማብራሪያዎችን የዚህ አዋጅ ክፍል ሶስት በስራ ላይ ከሚውልበት ቀን ጀምሮ ባሉት IB ወራት □ዜ ውስጥ በመንግስት አፊሲያል ቋንቋዎች አትሞ የማውጣት ሃላፊነት አለበት።
  - 2/ የህዝብ እንባ ጠባቂ ተ**ቋ**ም በዚህ አዋጅ ከተሰጡት ስልጣኖችና ሃሳፊንቶች በተጨ*ጣሪ አቅ*ም በፈቀደ *መ*ጠን፡-
    - ህ/ በአንቀጽ "§ (I) የተቀበላቸውን ሪፖ ርቶች መሰራት በማድሪግ የዚህ ክፍል ድንጋጌዎች በመንግስት አካላት መፈፅ ማቸውን የመከታተልና ለሕዝብ ተወ ካዮች ምክር □ ሪፖርት የማቅረብ፣

- d) the manner and form of request for information under Article 12 of this Proclamation:
- e) the assistance available from the public relation officer in terms of this proclamation;
- f) the assistance available from the Ombudsman institute in terms of this proclamation;
- g) legal remedies available regarding failure to comply with a right or duty conferred or imposed by Part Three of this Proclamation;
- h) the manner of lodging administrative appeals;
- i) the manner of lodging appeal with court against a decision by the public information officer or the head of a public body;
- the description of information which public bodies are required to publish by this section of the proclamation and the procedures to be followed to obtain access to these manuals;
- k) requests with respect to which access fees are payable and requests eligible for partial or full exemption from payment;
- guidelines and instructions that assist public relation officers of public bodies to implement the provisions of this section in a uniform manner;
- 2/ the Ombudsman in addition to the powers and responsibilities given to it by this proclamation shall, to the extent that resources are available,
  - a) monitor the implementation of of this section on the basis of reports submitted to it under article 36 (1), prepare an annual report to the council of peoples representatives

88238g

- ለ/ የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች አፈፃፀም አስ መልክቶ አሰራሮችን ለማዳበር እና ለማሻሻል የሚረዱ አጠቃሳይና ወይም ዝርዝር የውሳኔ ሀሳቦችን ለመንግስታዊ አካሳት የማቅረብ፤
- ሐ/ መረጃ የማግኘት መብትንና የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች ውጤታማ አፈፃፀም አስመልክቶ ለህዝብ ግንኙነት ሀላፊዎች የሚሰጡ ስለጠናዎችን የማዘጋጀት ወይም የማገዝ፤
- መ/ በዚህ ክፍል ድን*ጋጌዎች* የሚጠየቁ መስፈርቶችንና ግለሰቦች ያሳቸውን መብት ለህዝብ የማሳወቅ
- w/ በዚህ አዋጅ አንቀዕ 🗓 መሰረት ታት መው መውጣት ያለባቸውን መረጃዎች በተመለከተ ከስራ ባህሪያቸው የተነሳ በአንድ ህትመት ውስጥ መረጃዎቻቸ ውን አጣምረው ማውጣት ያለባቸውን የመንግስት አካሳት ወይም የህትመት ወጪን መጋራት የሚኖርባቸውን የመ ንግስት አካሳት ወይም ወጪያቸው በሌላ የመንግስት አካል ሊሽፌንሳቸው የሚገባ የመንግስት አሳላትን የሚመ ለከቱ ውሳኔዎችን የመስጠት፤
- ረ/ የዚህ አዋጅ ክፍል ሶስት ድን*ጋጌን* አጠቃቀም ግልጽ ለማድረግ የሚያግኑ የማብራሪያ መድብሎችን የማዘጋጀት፣
- ሰ/ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ለማሻሻል፣ ለማጠናከር እና ለማዳበር የሚረዱ የመ ፍትሄ ሃሳቦችን ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የማቅረብ፣ ስና
- ሸ/ ለዚህ ክፍል ድን*ጋ*ጌዎች አፈፃፀም የሚያስፈልጉ ሌሎች ተግባራትን የማከናወን፣ ስልጣንና ሃላፊነት አለው ::
- 3/ የህዝብ እንባ ጠባቂ ተ**ቋ**ም በዚህ አዋጅ የተሰጡትን ተግባራት ለማከናወን የሚ ያስችለው የተሟሳ ስልጣን ያለው ሲሆን ለስራው የሚስፈልገውን ተጨማሪ በጀ ትም ከህዝብ ተወካዮች ምከር ቤት ያገኛል።
- 4/ ዋና እንባ ጠባቂው **ለ**ህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አ*ሙታ*ዊ ሪፖርት ያቀርባል።

- make recommendations for development, improvement, or reform both of a general nature and directed at specific public bodies
- c) co-operate in the delivery or undertake training activities for public relation officers on the right of access to information and effective implementation of part three of this proclamation;
- d) publicize the requirements of this part and the rights of individuals
- e) with respect to the duty to publish in terms of Article 13 of this Proclamation, determine public bodies which, owing to the nature of their operation, should compile their manuals together or those public bodies which must share the cost of compilation or whose' cost should be covered by other public bodies.;
- f) compile and make widely available a guides and code of practices on how to use this proclamation;
- g) make recommendations to the house of peoples representatives regarding the development, improvement ,reform and /or amendment of this proclamation
- h) perform such other acts as may be required for the implementation of this proclamation
- 3/ the Ombudsman shall have powers necessary for it to carry out the tasks and responsibilities given to it under this section and it shall get adequate additional budget necessary for carrying its task from the house of peoples representatives
- 4/ the chief Ombudsman shall submit annual report to the house of people's representatives on his performance

389338

"3. <u>አስተዳደራዊ ይግባኝ</u>

- // ዋና አንባ ጠባቂው በአንቀፅ "(4) መሰረት የቀ ረቡለትን የይግባኝ ቅሬታዎች ሲመረምር በአንቀፅ "5 መሰረት መገለፅ የሌለባቸው መሆኑን ለማረ ጋገጥ ሰረተፌኬት ከተሰጠባቸው ሰነዶች በስተቀር በመንግስት አካላት እጅ የሚገኙ ማንኛቸውንም ሰነዶች አስቀርቦ መመርመር ይችላል። ዋና እንባ ጠባቂው ይህንን ሲያከናውን በዚህ አዋጅ እንዳ ይገለፁ ክልክሳ የተደረገባቸው መረጃዎች አለመገ ለፃቸውን የማረጋገጥ ግዴታ አለበት ።
- 2/ ዋናእንባ ጠባቂው በአንቀዕ "I(4) መሰረት በቀረ በለት የይግባኝ አቤቱታ ላይ በ" ቀናት ውስጥ ውሳኔ መስጠት አለበት።
- 3/ ዋና እንባ ጠባቂው አቤቱታውን ውድቅ የማደረግ ወይም መንግስታዊ አካል የተጠየቀውን መረጃ እን ዲሰጥ የመወሰን ወይም መንግስታዊ አካል በዚህ አዋጅ የተጣሉበትን ግዴታዎች እንዲያሟሳ ለማ ድረግ አስፌሳጊ ሆኖ የገኘውን እርምጃ የመውሰድ ስልጣን አለው ::

"4. <u>ለፍርድ ቤት የሚቀርብ ይግባኝ</u>

- // በዋና እንባ ጠባቂው በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተ ሰኘ ማንኛውም ሰው መረጃው የፌደራል የመን ግስት አካልን የሚመለከት በሆነ ጊዜ ይግባኙን ለፌደራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት፤ መረ ጃው የክልል የመንግስት አካልን የሚመለከት በሆነ ጊዜ ደግሞ ለክልል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኙን በሰላሳ ቀናት ውስተ ማቅረብ ይችላል።
- 2/ የይግባኝ አቤቱታው የቀረበለት ፍርድ ቤት በአንቀፅ "5 መሰረት ስርተፊኬት ከተሰጠባቸው ሰነዶች በስተቀር ማንኛውንም ሰነድ ሊመርመር ይችላል። በማንኛውም ምክንያት እነዚህ ሰነዶች ለፍርድ ቤቱ እንዳይቀርቡ ማድረግ አይቻልም።
- 3/ ፍርድ ቤቱ በሚያደርገው የፍርድ ምርመራ፣ በዚህ አዋጅ መሰረት መገለፅ የሌለበትን ማንኛ ውንም መረጃ መግለፅ የለበትም። ፍርድ ቤቱ መረጃዎቹ እንዳይገለው ለማድረግ አስራሳጊ ሆኖ ካገኘው አቤቱታ አቅራቢው ወይም ወኪሉ በለ ለበት ማስረጃ መቀበልም ሆነ ክርክር መስማት ይችላል።
- 4/ ፍርድ ቤቱ በቀረበለት ይግባኝ ላይ በሰላሳ ቀናት ውስጥ ውሳኔ መስጠት አለበት። ፍርድ ቤቱ በጉዳዩ ላይ ከሚሰጠው ውሳኔ በተጨማሪ ወጪና ኪሣራን በተመለከተ ተገቢ ነው ያለውን ትእዛዝ ሊሰጥ ይችላል።

33. Administrative Appeals

- 1/ In reviewing any appeal under sub-article 31(4), the Ombudsman may examine any record held by a public body, except documents subject to a certificate issued in accordance with Article 35 but, in doing so, shall ensure that any exempt information under this Proclamation is not disclosed.
- 2/ The Ombudsman shall decide any appeal under Article 31(4) within thirty days.
- 3/ The ombudsman shall have the power to reject any appeal, or to order any public body to provide the requested information or to take such other action as is appropriate to ensure that the public body meets its obligations under this Proclamation.

34. Court Appeals

- 1/ Any person who is aggrieved by a decision of the ombudsman may lodge an appeal against that decision within thirty days to the Federal First Instance Court in the case of federal public bodies or to the Regional High Court in case of regional public bodies.
- 2/ Subject to the provisions of Article 35, a court reviewing an appeal under this article may examine any record of a public body and no such record may be withheld from the court on any ground.
- 3/ The court, in deciding the matter, shall not disclose any exempt information under this Proclamation. the court may, where necessary, receive evidence or hear argument in the absence of the applicant or his representative.
- 4/ The court shall decide upon the appeal within thirty days. In addition to the order it gives on the merits of the case, the court may also order payments of costs or expenses.

9893.80

"5. <u>ሰርተፌኬት ስለ</u>*ማ*ስጠት

- // እንዲሰዋ የተጠየቀው ወይም መኖር አለመኖሩ *እንዲረጋገ*ዋ የተጠየቀው *መረ*ጃ ብሃ.ራዋ ፀጉታን፤ መከላከያን ወይም አለምአቀም *ግንኙ*ነትን የሚመለከት ሲሆን የመንግስት አካላት የበላይ ኃላፊዎች መረጃው በዚህ አዋጅ አንቀፅ 🛭 ክልከሳዎች የሚሸፈንና የማይፈቀድ መረጃ መሆኑንና መረጃው ቢባለፅ በሃገር ደህንነት ላይ እርግጠኛ የሆነ ሊከሰት የሚችል አደጋ መሆኑን *የሚያፈጋግ*ጥ ሰርተፊኬት ሊሰሎ ይችሳሉ።
- 2/ የዚህ ክፍል ድንጋጌዎች ቢኖሩም የዋና እንባ ጠባ ቂውም ሆነ ማንኛውም ፍርድ ቤት በዚህ አንቀፅ በንኡስ አንቀጽ /// መሰረት ሰርተፊኬቱ የተሰ ጠው በአግባቡ መሆን አለመሆኑን የመመርመር ስልጣን የሳቸውም።
- 3/ በዚህ አንቀዕ በንኡስ አንቀዕ /l/ መስረት በመንግስት አካል የበላይ ኃላፊ የተሰጠ ሰርተፊኬት ትክክለኛ ቅጅ ከተሰጠ ጀምሮ ባለው በሰላሳ ቀናት ጊዜ ውስጥ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት መላክ አለበት። የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሰርተፊኬቱን የማዕደቅ ወይም የመሰረዝ ስልጣን አለው።

"6. <u>ሪፖርት የማቅረብ ግዴታ</u>

- l/ የእያንዳንዱ የመንግሥታዊ አካል የሕዝብ ማንኘ ተነት ኃላፊ የዚህን አዋጅ ክፍል ሶስት ለማስፈፀም ያከናወናቸውን ተማባራት አመ ታዊ ሪፖርት ከግንቦት " በፊት ለህዝብ እንባ ጠባቂ ተቋም ማቅረብ ይኖርበታል።
- 2/ በዚህ አንቀፅ በንኡስ አንቀጽ /\/ *መ*ሰሬት የሚዘጋጀው ሪፖርት፡-
  - ሀ/ ለመንግስታዊ አካሉ የቀረቡ የመረጃ ጥያቄዎችን ብዛት፣
  - ለ/ በከፌልና በሙሉ ተቀባይነት *ያገኙ* የመረጃ ጥያቄዎች ብዛት፣
  - ሐ/ በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ውድቅ የተደረጉ የመረጃ ጥያቄዎች ብዛት፣
  - መ/ በመንግስታዊ አካሉ የተሰጡ የውስጥ ይግባኝ መፍትሄዎችና በነዚህ መፍትሄዎች መሠረት ተቀባይነት ያገኙ

35 Issuance of Certificates

- 1/ In so far as the information sought to be accessed or the existence or non existence of which is sought to be confirmed relates to national security, national defense or international relations the head of the public body may issue a certificate certifying that the information falls within the scope of exceptions set out in Article 22 and that disclosure of the information would be almost certain to cause serious harm to national security.
- 2/ Notwithstanding any provision in this Part, neither the Ombudsman nor any court may review a decision under sub-article (1) to issue a certificate.
- 3/ Any certificate under sub-article (1) must be tabled in the House of Peoples' Representatives within 30 days of its issuance and the House may either approve or rescind the certificate.

36. <u>Duty to Report</u>

- 1/ As s soon as practicable and not later than 30th of May in each year, the public relation officer of each public body shall submit to the ombudsman, a report regarding the activities of the public body in implementing the provisions of chapter three of this proclamation.
- 2/ The report referred to in sub article /1/ of this Article shall consist;
  - a) the number of requests for access received;
  - b) the number of requests for access granted access in full;
  - c) the number of requests for access refused in full and refused partially;
  - d) the number of internal appeals made to the head of the public body and the number of granted requests as a result of these internal appeals;

የመረጃ ጥያቄዎች ብዛት፣

268338

- ሥ/ ስህዝብ ሕንባ ጠባቂ ተቋም የቀረቡ ይግባኞችን ብዛትና የውሳኔዎቹን ውጤቶች፣
- ረ/ ፍርድ ቤት የቀረቡ የይግባኝ ጥያቄዎችን ብዛትና የውሳኔዎቹን ውጤቶች፣
- ሰ/ 🚥 ጉዳዮችን፣ የሚይዝ ይሆናል።
- 3/ የአ*ደንዳንዱ መንግ*ስታዊ አካል የበላይ ኃላፊ የፌዴራል መንግስታዊ አካል ከሆኒ ለሚኒ ስትሮች ምክር ቤት እና ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት፣ የክልል የመንግስት አካል ከሆነ ደግሞ ለክልሉ ምክር ቤት እና ለክልል አስተዳደር ምክር ቤት አመታዊ የስራ አፈ ዓፀም ሪፖርቱን በሚያቀርብበት ጊዜ በዚህ አንቀፅ በንኡስ አንቀፅ /l/ የተመለከተውን ሪፖርትም አካቶ ማቅረብ አለበት።

"7. <u>ደንብ የማውጣት ሥልጣን</u>

የሚኒስትሮች ምክር ቤት:-

- !/ ለተለያዩ የመረጃ አይነቶች ተፈፃሚ ስለሚሆነው የክፍያ ተመን ስንጠረዥ፣ ክፍያዎች ስለሚቀነ ሰብት ወይም መረጃ በነፃ ስለሚሰተበት ዝርዝር ሁኔታ፣
- 2/ ስለተከለከሉ *መረጃዎች* አጠባበቅና ምደባ ወይም **ሚ**ስ**ጥ**ርነታቸው ስለሚቀርበት ሁኔታ፣ እንዲሁም
- 3/ በዚህ አዋጅ ክፍል ሶስት ውስጥ የተመ ለከቱ ድንጋጌዎችን አፈጻጸም ለማሟላት የሚያስፌልጕ ማንኛቸውንም ጉዳዮች የሚመለከቱ፣ ደንቦችን ያወጣል።

"8. ስለ ሰንድ አጠባበቅ

- l/ የህዝብ እንባ ጠባቂ ተቋም የሚመለከ ታቸውን ወገኖች በማማከር ስለ ሰንዶች አጠባበቅ፣ አስተዳደርና አወጋገድ የተግባር መመሪያ ያወጣል፣ መመሪያውን ከጊዜው ጋር ለማጣጣምም በየጊዜው አስፌሳጊ ማስተካከያዎችን ያደርጋል።
- 2/ ማንኛ**ዜም የመንግስት አካል በእ**ጁ የሚገኙ ሰንዶችን □ዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀፅ /\/ በተመለከተው □ተግባር መመሪያ መሰረት የመጠበቅ ግዴታ አለበት።
- 3/ *ማን*ኛወም የ*ሙንግ*ስት አካል የግል

- e) the number of appeals made to the Ombudsman
- f) The number of court appeals; and
- g) Such other matters as may be prescribed by law
- 3/ The head of public body shall include in his annual working report to the council of ministers and peoples representative in the case of federal public bodies or to the national regional government council and national regional council , the report referred to in sub-article (1).

37. Powers to Make Regulations.

The council of ministers may make regulations regarding;

- Schedules of fees payable for different categories of information and, the conditions under which such fees are reduced or waived;
- The procedures for the custody and classification of information regarded as confidential or declassification of records;
- 3) Any matter which is required for the implementation of the provisions of part three of this proclamation.

38. Record Maintenance

- 1/ The Ombudsman shall, after appropriate consultation with interested parties, issue and from time to time update a Code of Practice relating to the custody , management and disposal of records.
- 2/ Every public body is under an obligation to maintain its records in accordance with the Code of Practice stipulated in sub- article (1).
- 3/ Every public body shall ensure that adequate procedures are in place for the correction of personal information.

መረጃዎችን ለማስተካከል የሚያስችል በቂ አሰራር የማዘ*ጋ*ጀት ግዴታ አለበት።

67 F F F 6

"9. <u>ልዩ ልዩ ጉዳዩች</u>

- 1/ አዋጅ ሶስት OH.V ክፍል ውስፕ የተመለከቱትን *ግ*ዴ*ታዎች*ነና *ኃላፊነቶች*ን በቅን ልቦና ለመፈፀም በተደረገ ማንኛውም ዓይነት ድርጊት በጣንኛውም ሰው ላይ የፍትህብሔር ወይም የወንጀል *う*りんりむ አይኖርም።
- 2/ ማንኛውም ሰው የህግ ወይም የስራ ግዴታን በመተሳለፍ ጥፋትን ወይም የህዝብ ሔን <u>ነትን፣ ደህንነትን ወይም የአካባቢያዊ ደህን</u> *ነትን ጎ*ጂ የሆነ ከባድ *አ*ደ*ጋን የሚመ*ለከት መረጃን በመግለፁ ለህጋዊ ወይም አስተዳ ደራዊ ቅጣቶች የጣይዳርገው፣ መረጃዎቹ በአርግተም ጥፋትን ወይም የህዝብ **መ**ንን ትን፣ ደህንነትን ወይም አካባቢያዊ ደህንነትን *ጎ*ጃ የሆነ ከባድ አደ*ጋ*ን ሊያሳዩ ይችላሉ የሚል ምክንያታዊ እምነት በመያዝ ድርጊቱን በቅን ልቡና የፌፀመው እንደሆነ ብቻ ነው::
- 3/ በዚህ አንቀፅ □ንኡስ አንቀፅ /2/ አላማ ከማለሰብ ድርጊት ЭC ተያያዥነት ቢኖረውም ባይኖረውም **ጥፋት** ማለት የወንጀል ድርጊት፣ **ግዲታን** PVI መተሳለፍ፣ ፍትህ ማዛባት፣ ሙስና፣ ማጭበርበር፣ በስልጣን ያለ አግባብ መጠ ቀም ወይም ከባድ የስነ ምግባር ጉድለት ማለት ነው።
- 4/ በዚህ ክፍል ውስጥ የተረ*ጋ*ገጡ*ትን መረጃ* የማግኘት መብቶች ለመጣስ በማሰብ ሆን ብሎ ማንኛውንም ሰንድ ፣
  - ህ/ , ያጠፋ፣ , ያበላሽ፣ ወይም የቀየረ ወይም የደለዘ ወይም፣
  - ለ/ የደበቀ፣ በተንኮል የከለከለ ወይም ፣
  - ሐ/ ያፋለሰ ወይም ሃሰተኛ ሰንድ የሰራ፣
  - ማንኛውም ሰው የወንጀል ተፋቱ በፍርድ ሲሪጋገተበት በገንዘብ ወይም ከሁለት ዓመት በማይበልተ እስራት ይቀጣል።
- 5/ የህዝብ ግንኙነት ሃላፊው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 14 መሠረት ማመልከቻው ከመቅረቡ !5 ዓመት አስቀድሞ የሆነን ፣ የተፈፀመን ፣ የተከሰተን ወይም የተደረገን ነገር

39. Miscellaneous

- 1/ No person is criminally or civilly liable for for anything done in good faith in the exercise or performance of any power or duty under this part. of the proclamation.
- 2/ No one may be subject to any legal, administrative or employment-related sanction, regardless of any breach of a legal or employment obligation, for releasing information on wrongdoing, or which would disclose a serious threat to health, safety or the environment, as long as he acted in good faith and in the reasonable belief that the information was substantially true and disclosed evidence of wrongdoing or a serious threat to health, safety or the environment.
- 3/ For purposes of sub-article (2), wrongdoing means the commission of a criminal offence, failure to comply with a legal obligation, a miscarriage of justice, corruption or dishonesty, abuse of power or serious misconduct, whether linked to individual wrongdoing or not.
- 4/ Any person who with intent to deny a right of access to information in terms of this section;
  - a) destroys, damages or alters a record;
  - b) conceals a record;
  - c) falsifies a record or makes a false record; commits an offence and is liable on conviction to a fine or to imprisonment for a period not exceeding two years.
- 5/ Information relating to any occurrence, event or matter which took place, occurred or happened more than twenty-five years before the date on which any request is made under Article 14 shall be provided to any person making a request under that article, provided that this sub-article shall not apply to the exceptions in articles 16, 17, 18 and 23.

የሚመለከት የመረጃ ጥያቄን ውድቅ ለማድረግ የሚችለው መረጃው በዚህ አዋጅ በአንቀፅ ዐ6፣ ዐ7፣ ዐ8 እና ⅓ ድንጋጌዎች ጀሲደጀ፮ ኮ የማይሸሬን የሆነ እንደሆነ ብቻ ነው።

6/ ሙስናን ወይም ሌላ ሕገ ወዋ አስራርን ፣ የሥራ አፌጻጸም ብቃት ጉድለትን፣ የግለሰብን ወይም የድርጅትን ቅሌት ለመሸፌን ማንኛውንም ሰነድ በምስጢር እንዲያዝ መወሰን ክልክል ነው።

<u>ክፍል አራት</u> የመገናኛ ብዙሃን መብቶችና ግዴታዎች

#. የእርማት ወይም መልስ የመስጠት መብት

- // በመገናኛ ብዙሃን በቀረበ የፍሬ ነገር ዘገባ መልካም ስሙና ክብሩ የተነዳበት ማንኛውም ሰው šµm' å በቀረበበት መገናኛ ብዙሃን ሳይ ¦EŒÙ¦ L G^ £L ^° r L nr †E' å።
  - ህ/ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት □□ ተኝ¶ጅ ' ¨N □□□□ £pFŠለrን NFb ዕለ ታዊ ጋዜጣ ŠD} I3 d~r ' ል¼፣ ሳምንታዊ ጋዜጣ ŠD} I9 d~r ' ል¼ ' ¨N በሌላ አይነት ህትመት ŠD} Id»ዩ ˆrም ¦E^YMr £M' ፟>>r · ¬q †EIr።
  - ለ/ ለመልሱ መነሻ የሆነው ዘገባ የተሳለፈው በቴሌቪዥን ወይም በሬዲዮ ፕሮግራም ከሆነ ኃላፌ የሆነው አዘጋጅ ምላሹ ከደረሰበት ቀን ጀምሮ ባሉት በ4 ቀናት ውስጥ በቀጣዩ የፕሮግራሙ ክፍል ወይም በተመሳሳይ ፕሮግራም ያለዕርጣት ምላሹን በነፃ የማስተሳለፍ ግዲታ አለበት።
  - ሐ/ £MĉdYI' å L G^ Ššµm' å ¶Y የተያያዘ፣ pL »»"ና ህጋዊ ይዘት ያለው መሆን ይኖርበታል።
  - መ/ šμm' å £p\W¾' å NYÁ IM&Hî-Ir 'ir ŠD} በ□□ ንኡስ አንቀፅ /l/ (ሀ) እና (ለ) £p° d\' å £3 d¿ £μεξί μªn 'ª !4 ስአት፣ የበ4 ቀኑ ገደብ ደግሞ ወደ #8 \—r œi ኢ² pªΤμ "j° WG::
  - w/ የዚህ ¿-å †¿dÎ /// /መ/ ድንጋጌ pÔጻMĝr £Må T'å ምላሹ ለመገናኛ ብዙህኑ £ªT\'å ምላሹ የሚመጣበት ህትመት ወይም ፕሮግራም ለመታተም ŠL FŠå ወይም በአየር ከመለቀቁ ስድስት \-ታr dªN nEø ŠD} nu }'å።
- 2/ LG^ £L^or Lnpį £p}Ôμ M¿f 'ầN \'à £ሕትውቱ ወይም የ□ሮግራሙ

6/ It is prohibited to make any document confidential in order to cover corruption, contravention of laws, organizational or personal incompetence, inefficiency or scandals.

<u>PART FOUR</u> Rights and Responsibilities of the Media

10. Right of Reply or correction

- 1/ Where any factual information or matter injurious to the honor or reputation of any person is reported in a mass media, such person shall have the right to have his reply inserted, free of charge in publication in which the report appeared;
  - a) The editor or his deputy shall have a duty to publish free of charge and with out correction any reply addressed to him, incase of a daily news paper within three days of receipt or, incase of a weekly news paper within nine days of receipt and in other publications in the next issue appearing after receipt;
  - b) Where the statement which has given rise
    the reply is made in broadcasted radio or
    television program, the responsible
    program editor shall, free of charge and
    with out correction, insert the reply in
    the next part of the program or other
    similar program within fourteen days of
    receipt;
  - c) Any reply shall be proportional, relevant to the report that has given rise to it and shall have a lawful content.
  - d) if the report or information is disseminated during the election process, the time limit referred to in sub-article (1)/a/ and /b/ shall be educed ,in the case of the three days limit to twenty four hours, in the case of fourteen days limit to forty eight hours;
  - e) the provisions of sub-article (1)/d/ shall only apply when the reply is submitted to the mass media six hours before the publication goes to print or the program on which it is to appear is on air.
- 2/ Any person whose right of reply is refused may apply to the court to compel the chief editor of the periodical or program to insert the reply in the press.

አዘ*ጋ*ጅ pμ® *ሞ*ል\å; *እንዲያወጣስት* EÙ Y– Iîr EML GŠr ¨vFG።

26.23.50

- 4/ በወንጀል ህግ አንቀጽ #3 መሰረት ኃላፊ የሆነው ሰው መልሱን ለማውጣት ፌቃደኛ አለመሆኑን ከተረዳ ፍርድ ቤቱ ቅጣት ሊወስንበት ይችላል::
- 5/ ÉŠÉC †¿dÎ —¿¶µî•∨ IÙrHnHîY J· e¼Y 2㎡#9 £pL EŠpýr; h小ÔÍ Mệr†¦^dUN::
- 6/ በዚህ አንቀፅ ከንኡስ አንቀፅ (l) እስከ (5) የተመለከቱት ድንጋጌዎች pÔŃMêr £Mê Wt'å i Xq £Ô° T'å የመገናኛ ብዙሃን ውጤት ከተሰራጨበት ቀን ¯NZ ባለሙ _^r 'Y μέѕ̂ ' ሕ'¼ መልስ የማውጣት ጥያቄው ለመገናኛ ብዙሃን የቀረበ ከሆነ ብቻ ነው ::
- 7/ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች ማንም ሰው እርሱን የሚመለከቱና በፍሬ ነገር ይዘታቸው ትክክለኛ ያልሆኑ የመገናኛ ብዙኀን ዘገባዎች እንዲታረሙ ለት ለማድረግ ባለው መብት ላይም በተመሳሳይነት ተፊጻሚ ይሆናሉ::

<u>ክፍል አምስት</u> ህጋዊ እርምጃዎችን ስለመውሰድ

#1. <u>ስለ ተጠያቂንት</u>

- በመገናኛ ብዙሃን አማካንት ለሚልፀም የወን ጀል ድርጊት ወይም የፍትሃብሄር ጉዳት በወ ንጀል ህግ አንቀጽ #3 በተደነገገው መሠ ሬት ተጠያቂነት ካለበቸው ሰዎች ጋር የመ ገናኛ ብዙሃን ድርጅቱ በተደራቢነት ተጠያቂ ሊሆን ይችላል።
- 2/ መገናኛ ብዙሃን አማካኝነት ለሚደርስ የስም ማጥፋት ጉዳት የፍታብሔር ክስ ከተመሥረተ እስከ ብር በሽ /አንድ መቶ ሺህ ብር/ የሚደርስ የህሊና የጉዳት ካሳ ሊወሰን ይችላል።
- 3/ በዚህ አዋጅ ክፍል አምስት እና ስድስት በተመለከቱ ድንጋጌዎችና በወንጀል ህጉ ድንጋጌዎች መሀከል ግጭት ከተፈጠረ የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

- 3/ The court before which the application is lodged shall give its decision within ten days from the day the petition is submitted to it however during election period the court shall pronounce its decision within twenty four hours
- 4) The court may when the responsible person under Article 43 refuses to comply with its order to insert the reply render him liable to punishment.
- The provisions of this article shall not affect the provision of Article 2049 of the civil code.
- 6) The provisions sub article (1) to (5) are applicable only if the request for insertion of a reply is made to the mass media within three months from the day the report which has given rise to it was published or went on air.
- 7) The provisions of this article shall mutatis mutandis apply to enforce the right of a person to correct any incorrectly reported factual statement regarding him.

<u>PART FIVE</u> Taking lawful easures

41. liability

- The media establishment may incur joint criminal or civil liability with the responsible person under Article 41 of the Penal Code for a criminal offence committed through the mass media or a civil damage caused by the media
- 2) In an action for defamation through the mass media the court may award, having regard to the seriousness of the moral damage, compensation up to 1000,000 birr having regard to the seriousness of the damage.
- 3/ In case of conflict between the provisions of the Penal Code and the provisions of this Proclamation under Part 5 and 6 the latter shall prevail
- 4/ A claim for damage caused by the mass media may be made even if the criminal prosecution under this Proclamation is barred by the period of limitation or the prosecution is defeated.

4/ የወንጀል ክሱ በይር*ጋ* ቢታገድም ሆነ ውድቅ ቢደረግ እንኳን በመገናኛ ብዙሃን የማካይነት ለደረሰ ጉዳት የፍትሐብሔር ነስ ሊቀርብ ይችላል።

#2. <u>የእገዳ እርምጃዎችን ስለ</u>መውሰድ

- ሀ/ በሌላ ህግ በሌላ ሁኔታ የተደነገገ ቢኖርም በዚህ አንቀፅ ከተደነገገው ውጭ በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ወይም መፅሀፍ ሊታገድ አይችልም።
- 2/ እንደነገሩ ሁኔታ የፌደራል ወይም የክልል አቃቤ ህግ በብሄራዊ ደህንነት ከስርጭት በኋላ በማስቀጣት ሊቀለበስ የማይችል ግልጽና ድርስ የሆነ ከፍተኛ ጉዳት የሚያስከትል በየጊዜው የሚወጣ ወጥ ህትመት ወይም መፅሀፍ ለማመን ሊሰራጭ መሆኑን በቂ ምክንያት ሲኖረው የህትመት ውጤቱ እንዳይሰራጭ 🗆 🗆 🗆 🗆 🗆 🗆 ይችሳል።
- አቃቤ ሕግ ከነገሩ አጣጻፊነት የተነሳ ጉዳቱን ለመከሳከል የፍርድ ቤት የማገኝ ትእዛዝ በፍተነት ባልቻለ ጊዜ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት ወይም መፅሀፍ እንዲታገድ ትእዛዝ *ማ*ሰጠት ይችላል። ሆኖም አቃቤ ሕግ አንድን በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ወይም መፅሀፍ ከስርጭት እንዲታንድ ውሳኔ ሲሰዋ ውሳኔው በተሰጠ በ#8 ሰዓት ውስጥ ለፍርድ ቤት ማስታወቅ አለበት። ፍርድ ቤቱ የአቃቤ ሕጉ የእገዳ ማስታወቂያ ከደረሰው ጊዜ ጀምሮ በ!4 ውስጥ የስገዳ እርምጃውን የሚያፀድቅ ODIP3 አለመሆኑን በውሳኔ ማሳወቅ አለበት።
- 4/ ፍርድ ቤቱ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት ወይም መፅሀፍ እንዲታገድ በአቃቤ ሕግ የተሰጠው ትእዛዝ ሲቀርብለት፡-
  - በየጊዜው የማወጣው ህትመት ወይም መፅሀፍ ህገወጥና ከፍተኛ የሚያስከትል ሆኖ ካገኘው የአቃቤ ህጉን ትእዛዝ በማፅደቅ አቃቤ ሕጉ የማገድ እርምጃ ከወሰደበት ጊዜ ጀምሮ ባለው የሁለት ሳምንት ጊዜ ውስጥ ክሱን እንዲመሠርት ወይም ሕትመቱ እንዲያቀርብ እንዳ ወረስ ማመልከቻ ማዘዝ አለበት። አቃቤ ሕግ በተሰጠው ትእዛዝ መሥረት ካልፈጸመ ፍርድ ቤቱ በየጊዜው የሚወጣው ህትመት ወይም መፅሀፍ *እንዲያዝ*ና ስርዌቱም እንዲቋረጥ የሰጠውን ትእዛዝ ያነሳል።
  - ለ/ በየጊዜው የሚወጣው ህት*ሙ*ት ወይም *መፅህ*ፍ ሕግን የማይተሳለፍና ከፍተኛ ጉዳትን የማያስከትል ሆኖ ካገኘው

42. Impounding

- 1/ Notwithstanding any contrary provision in any other law, no periodical or book shall be impounded except as provided for in this article.
- 2/ where The Federal or Regional public prosecutor, as the case may be, has sufficient reason to believe that a periodical or a book which is about to be disseminated contains illegal matter which would, if disseminated, lead to a clear and present grave danger to the national security which could not otherwise be averted through a subsequent imposition of sanctions, may issue an order to impound the periodical.
- 3/ In cases of extreme emergency, where it is not possible to obtain a court order in time to prevent the harm, the public prosecutor may order the periodical or the book to be impounded, provided that he shall notify a court of the order within 48 hours and the court shall determine within 24 hours whether or not the prosecutors order shall be upheld.
- 4/ the court to which the an order to impound a periodical or a book issued by a public prosecutor, is submitted may:
  - a) if it deems that periodical or the book contains unlawful matter that is likely to cause serious danger, uphold the public prosecutors measure and order that criminal proceedings be instituted, or application for confiscation of the printed matter be submitted, within two weeks from the date on which the court pronounced its decision. if the public prosecution fails to take such action, the court shall revoke the order to seize the periodical or the book and bar its dissemination
  - b) if it deems that the content of a periodical or a book is lawful and not likely to cause any damage ,revoke the impoundment order issued by the public prosecutor and may order the the release of the publication. Unless otherwise the a stay of execution is issued by an appellate court the order shall be executed after the lapse of 72 hours.

በአቃቤ ህጉ የተሰጠውን የእገዳ ትእዛዝ ውድቅ በማድረግ የታገደው ህትመት እንዲለቀቅ ትእዛዝ ሊሰፕ ይችላል። ፍርድ ቤቱ የሰጠው ትእዛዝ በይግባኝ ሰሚ ፪ሺ፫፻፶፰ ድቤት ካልታገደ በስተቀር ትእዛዙ በተሰጠ ..... ስአት ጊዜ ውስጥ ይፈፀማል።

- 5/ በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ወይም መፅሀፍ ሳይ የወንጀል ክስ ከተመሰረተ ወይም ውጤቱ እንዲወረስ ማመልከቻ ከቀረበ ፍርድ ቤቱ ሕተመቱ እንዲያዝና እንደአስፌላጊነቱ ቀጣይ አትሞችን ከማውጣት እንዲታገድ ወይም የህትመት ስራው እንዲወረስ ሊወስን ወይም በዚህ አንቀፅ በንኩስ አንቀጽ /3/ መሠረት የህትመቱ ስርቄት እንዲታገድ የሰጠውን ውሳኔ ለመሰረዝ ይችላል።
- 6/ □□□□□□□□□□ አማካይነት ወንጀል ከተል ፀመና በወንጀስ ህግ መሰረት ኃላፊ የሚሆነው ሰው ካልተገኘ የግል ተበዳዩ ወይም አቃቤ ህጉ የወንጀል ክስ ከሚመሰረት ህትመቱ እን ዲወረስ ለፍርድ ቤቱ ግመልከት ይችላሉ። ለወንጀሉ ኃላፊ ለሚሆነው ሰው በሀገር ውስተ መተሪያ ለመስጠት በማይቻልበት ጊዜም በተመሳሳይ ግመልከቻ ማቅረብ ይቻላል ።
- 7/ በእገዳው ከሚሸፈነው ጉዳይ ባህሪ ወይም በሌላ በቂ በሆነ ምክንያት የተነሳ አቃቤ ህጉ በዚህ አንቀፅ በንኡስ አንቀፅ /4/ በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ክሱን ለማቅ ረብ የማይችል ከሆነ በአቃቤ ሕጉ ጥያቄ ፍርድ ቤቱ የክስ ማቅረብያ ጊዜ ውን እስከ ሁለት ሳምንት ሊያራዝመው ይችላል ።
- 8/ በየጊዜው የሚወጣ ህትመት ወይም መጽሐፍ ስርጭት ሳይ የሚሰጥ የእገዳ ትእዛዝ ለትእዛዙ መነሻ የሆነውን አንቀፅ ወይም አንቀፆችዬ የህመቱን ቅፅ &ጽሑፉ የወጣበትን እትም መግለፅ አለበት።
- 9/ በየጊዜው በሚወጣ ህትመት እና መፅሀፍ ሳይ የሚሰተ እገዳ ለስርጭት በተዘጋጁ ህትመቶች ሳይ ብቻ ተፈፃሚ ይሆናል። የእገዳ ትእዛዙ በፖሊሰ አማካይነት ወዲያውኑ መፈፀም አለበት።
- ሀ/ አቃቤ ህግ በዚህ አንቀጽ የተሰጠውን ስልጣን አግባብ በሌለው መንገድ የተጠቀመበት እንደሆነ በህግ ይጠየቃል።

#3. <u>_</u> <u>መገናኛ ብዙዛን ጋር የተያያዙ ክሶች ስለሚቀ</u> <u>ርቡበትና ስለሚ ስሙበት ሁኔታ</u>

ሀ/ በመገናኛ ብዙሃን አማካኝነት የወንጀል ድርጊት በመፈፀም የተጠረጠረ ማንኛውም ሰው ጠቅላይ ዐቃቤ ሕጉ ካልወሰነ በስተ ቀር በወንጀለኛ መቅጫ ሥነ-ሥርዓት

- 5/ Once criminal proceedings have been instituted for offences committed through media periodical or a book or an application is made to the court for a periodical or a book to be confiscated, the court shall have the power to order the publication to be impounded and its further dissemination be barred, or revoke an order, that has been issued under sub article 3.
- 6/ If an offence has been committed by a mass media product and no one is liable under article 43 of the penal code for the offence, the public prosecutor or the private complainant may apply to have the publication confiscated instead of instituting criminal proceedings. The same applies if no summons can be served in Ethiopia on the person liable for the offence.
- 7/ If the time referred to in sub article (4) is insufficient having regard to the nature of the impounded matter or for any reasonable cause, the court may, on the request of the prosecution, permit an extension of the period up to two weeks.
- 8/ An order for the impoundment of a periodical or book shall contain a statement indicating the offending passage or passages in the publication which occasioned the order and shall specify the volume, part, issue, or installment in which these passages occur.
- 9/ An order for the Impoundment of a periodical or book shall relate only to copies intended for dissemination. The police shall execute an impoundment order forthwith.
- 10/ The prosecutor shall be legally liable for a malicious exercise his powers under this article

43. <u>Manner of Instituting and Hearing Mass Media</u> <u>Related Cases</u>

1/ Unless the attorney general decides otherwise any person who is suspected of committing an offence through the mass media shall be brought before the court without being remanded for further investigation in accordance with Article (59)/2/ and /3/ of the Criminal Procedure Code. ሕግ ቁጥር \$9(2) እና (3) ድን*ጋጌዎች* መሠረት ለተጨማሪ ምርመራ በእስር እንዲቆይ ሳይደረግ ክሱ በቀጥታ ለፍርድ ቤት መቅረብ አለበት።

92220

- 2/ ክሱን ለመስጣት ሥልጣን ያለው ፍርድ ቤት የክስ ጣመልከቻው በቀረበለት በ05 ቀናት ውስጥ ክሱ እንዲሰጣ ጣድረግ አለበት።
- 3/ ፍርድ ቤቱ ክሱ ከመሰጣቱ ቢያንስ ከአምስት ቀናት በፊት የክሱን ጣመልከቻ ግልባጭ ወይም ቅጂ እንዲሁም የቀረቡ ጣስረጃዎች ካሉ ለተከሳሹ እንዲደርስ ጣድረግ አለበት።
- 4/ ክሱን የሚሰማው ፍርድ ቤት ክሱ መሰማት ከጀመረበት ቀን አንስቶ እጅግ ቢበዛ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ፍርድ መስጠት ይኖርበታል።
- 5/ ተከሳሹ በአድራሻው ባለመገኘቱ የተነሳ መጥሪያውን ለማድረስ ያልተቻለ እንደሆነ ፍርድ ቤቱ ተከሳሹ በ7 ቀናት ውስጥ ካልቀረበ ጉዳዩ በሌለበት ታይቶ የሚወሰን መሆኑን የሚገልፅ መጥሪያ በጋዜጣ እንዲወጣ ትእዛዝ ይሰጣል።
- 6/ ተከሳሹ በሌለበት በተሰጠው ውሳኔ ቅሬታ ካለው በዚህ አዋጅ በአንቀጽ #4 መሰረት ይግባኝ የማቅረብ መብቱ የተጠበቀ ነው ።
- 7/ የወንጀል ክስ ለመመስረት የግል ተበዳይ አቤቱታ ከማያስፈል ጋቸውና በህገ መንግስቱ በተቋቋሙ የህግ አውጪ፤ የህግ አስፌፃሚ ወይም የፍርድ ቤቶች ባለስልጣኖች ላይ ከሚፌፀሙ የስም ማጥፋትና የሀሰት ወንጀል ድርጊቶች በስተቀር በግለሰቦችና በግል ድርጅቶች ላይ በመገናኛ ብዙሃን አማካኝነት የሚፈፀሙ የስም ማጥፋትና በሀሰት የመወንጀል ክሶች በራሳቸው በግል ተበዳዮቹ መቅረብ አላባቸው።
- 8/ ፍርድ ቤት በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ 4 መሰረት የሰጠውን ውሳኔ ለማስታወቂያ ሚኒስቴር ወይም ለክልል ማስታወቂያ ቢሮ እንዲደርሰው ማዘዝ አለበት።

#4. <u>ስለ ይማባኝ</u>

በተሰጠው ፍርድ ቅር የተሰኘ ወገን የይግባኝ ማመልከቻውን ፍርዱ በተሰጠ በ" ቀናት ውስጥ ለሚመለከተው ፍርድ ቤት ማቅረብ አለበት። ፍርዱን የሰጠው ፍርድ ቤትም አመልካቹ ይግባኝ ለማቅረብ የሚፈልግ መሆ ኑን ካሳወቀበት ጊዜ ጀምሮ በ!4 ሰዓት ውስጥ የፍርዱን ግልባጭ ለአመልካች መስጠት አለበት።

- 2/ The Court having jurisdiction over the case shall commence the hearing of the case within 15 days from the filing of the charge.
- 3/ The court shall cause the accused person to obtain a copy of the charge ,together with a copy of other evidences, if any ,at least five days before the commencement of the trial..
- 4/ The court shall pronounce its judgment within one month from the commencement of the trial.
- 5/ Where the accused person has not been duly summoned because he was not found at his address, the court shall order the publication of the summons notifying that the hearing shall proceed in his absence should he fail to appear within seven days.
- 6/ Where the person is not satisfied by the judgment given in default, he may lodge an appeal in accordance with Article 44.
- 7/ save otherwise for prosecutions for false accusations and defamation against the constitutionally established legislative, executive or judicial authorities prosecutions for defamation and false accusation committed against individuals or private organization through the mass media shall be instituted and conducted by the private complainants.
- 8/ The court shall, cause the copy of the judgment it renders pursuant to sub-article (4) of this article to be sent to the Ministry of Information or concerned Information Bureau of the Regional state..

44. Appeal

- 1/ The party who is aggrieved by the decision of the court shall lodge his memorandum of appeal to the appellate court within thirty days of the rendering of the decision, and the rending court shall give the appellant copies of the decision within 24 hours of receiving the party's notice to appeal.
- 2/ The appellate court shall give decision within 10 days of the receiving the memorandum of appeal.

#5. <u>ስለቅጣት</u>

- በዚህ አዋጅ ከአንቀጽ 7(1) እስከ (3) የተደነገገውን የተሳለፈ ማንኛውም ሰው ከብር !ሺ (ሀያ ሺህ ብር) ባሳነስ ከብር 2)ሺ (ሁለት መቶ ሺህ ብር) ባልበለጠ የገንዘብ መቁጨ ይቀጣል::
- 2/ የዚህ አዋጅ አንቀዕ 6(2)ን በመተላለፍ ሃላፊነት የሚ ቀበል አዘጋጅ ያልሰየመ ወይም በአንቀዕ 9(6) የተደነገገውን ግዲታ የጣሰ ወይም በአንቀዕ በ የተመለከቱትን ግዲታዎች ያላ ሚላ በየጊዜው የሚወጣ ህትመት አሳታሚ ወይም ብሮድካስተር እስከ ብር 05ሺ /አሰራ አምስት ሺህ ብር/ በሚደርስ የገን ዘብ መቀሙ ይቀጣል::
- 3/ በዚህ አዋጅ በአንቀፅ # መሰረት በህትመቱ ላይ እንዲያወጣው የተሳከለትን መልስ ወይም ማስተካከያ ያላወጣ ዋና አዘጋጅ ወይም የፕሮግራም አዘጋጅ እስከ በሽ ብር (አስር ሺህ ብር) በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል። ተፋቱ የተፌፀመው በምርጫ ወቅት ከሆነ እስከ ብር ሀ5ሽ, (አስራ አምስት ሺህ ብር) በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል ።
- 4/ በዚህ አዋጅ የአንቀጽ 6(I) ወይም የአንቀዕ 8 ድንጋጌን የተሳለፌ ማንኛውም ሰው እስከ ብር 05□ (አስራ አምስት ሺህ ብር) በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- 5/ በመገናኛ ብዙሃን አማካይነት በተፈፀመ ወንጀል ተከሳሹ ጥፋተኛ መሆኑን ካሬጋ ገጠ የጥፋተኝነት ውሳኔው ታትሞ እንዲ ወጣ ሲጠየቅ ፍርድ ቤቱ ውሳኔው በሀት መቱ ሳይ እንዲወጣ ትዕዛዝ መስጠት ይችላል።
- 6/ ፍርድ ቤቱ ተፋተኛነቱ የተረ*ጋገ*ጠበት ወይም ህተመቶቹ እንዲያዙ ትእዛዝ የተሰጠበት የመገናኛ ብዙሃን ውጤት እንዳይሰራ~~ው~~ ሊያግድ ይችላል።

#6. <u>ስለ ይር</u>ጋ

ሀ/ በሕገ መንግስቱ አንቀጽ IB/I/ የተደነ ገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች በመተላለፍ የሚልጸሙ የወን ጀል ጥፋቶች ህትመቶቹ ከተሰራጩበት ወይም ከተላለፉበት ቀን አንስቶ እስከ አንድ ዓመት ባለው ጊዜ ውስጥ ክሶቹ ካልቀረቡ በይርጋ ቀሪ ይሆናሉ ::

45. Penalties

- 1/ Anyone who has contravened the provisions of articles 7(1)-(3) shall be punished with a fine of not less than 20,000 birr and not exceeding 200,000 birr.
- 2/ Any publisher of a periodical or broadcaster who, in violation of article 6(2) ,failed to appoint a responsible editor, failed to comply with obligations set out under article9(6) or violates the obligations provided under article 10 shall be punished with a fine up to 15,000 birr
- 3/ Where an editor in chief or program editor has improperly failed to publish or broadcast a reply or correction sent to the mass media pursuant to article 40 of this Proclamation, shall be fined up to 15,000 birr.
- 4/ Any person who violates article 6(1) or article 8 may be fined up to 15,000 birr.
- 5/ If in an offence committed through a mass media the defendant is convicted, the court may ,up on request by the party ,issue an order for the verdict to be published in that mass media outlet.
- 6/ The court may issue an injunction forbidding further dissemination of mass media output in respect of which a conviction or order of impoundment has been issued.

46. Statute of Limitation

- 1/ Subject to Article 28(1) of the Constitution, no criminal proceeding for an offence committed through a periodical may be instituted after the lapse of one year from the date when the offending matter was published.
- 2/. For broadcasters, the period in sub-article (1) shall be six months from the date when the program was broadcast.

2/ በብሮድካስት አማካይነት ለሚልፀም ጥፋት ጥፋቱ የተፈፀመበት ፕሮግራም ከተላ ለፈበት ቀን ጀምሮ ባለው ስድስት ወር ፪ሺ፫፻፷፩ ኔ ውስጥ የወንጀል ክስ ካልተመሰረተ ኑ በይርጋ ቀሪ ይሆናል ።

<u>ክፍል ስድስት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋጌዎች*

#7. <u>የአፈፃፀም ወሰን</u>

- l/ ይህ አዋጅ በማንኛውም የሕትመት ስራ ዎች ላይ ተፈፃሚ ሲሆን የሚችለው፡-
  - ሀ/ ስሕት**ውት ስራው በዚህ አዋጅ** መሰረት የምዝገባ ምስክር ወረቀት የተሰ ጠው ከሆነ፣
  - ለ/ የህትመት ስራው የተባዛ መሆኑን፤ የአሳታሚውን ወይም የአታሚውን ማን ነት፣ የታተመበትን አድራሻና ዓመተ ምህ ረት የሚገልፅ ፅሁፍ ያለ በት ከሆነ፣ ብቻ ነው።
- 2/ የህትመት ስራዎች እንደመገናኛ ብዙሃን የሚታዩት ተባዝተው ለስርጭት ወይም ለሽያጭ ሲቀርቡ ወይም ብሮድካስት ሲደረጉ ነው ::
- 3/ በዚህ አዋጅ በሴላ ሁኔታ የተ□ነገ□ው እንደተጠበቀ ሆኖ ከፅሁፍ *ጋር* አብሮ የወጣ ባይሆንም ማንኛውም ስዕል እንደሕት*ሙ*ት ስራ ይቆጠራል።
- 4/ በሽያጭ ወይም ያለክፍያ የተሰራጩ ማንኛ ቸውም ወሲብ ነክ ይዘት ባላቸው ሕትመቶች ላይ ይህ አዋጅ ተፌጻሚ አይሆንም። ስለአነዚህ የህትመት ስራዎች ስርጭትና ህትመት በሚመለከት ዝርዝሩ በሴባ በህግ ይወሰናል።

#8. <u>የመሽጋገሪያ ድንጋጌ</u>

- ሀ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት ተቋቁሞ የፕሬስ ስራ በማካሄድ ላይ የሚገኝ ማንኛውም ፕሬስ ይህ አዋጅ ከጸናበት ቀን ጀምሮ ባሉት (ቀናት ውስጥ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ዓ በተመለከተው መሰረት መመዝገብና የምዝገባ ምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት።
- 2/ አስፌላጊ የሆኑ ሁኔታዎችን ለጣዘጋጀት ሲባል የዚህ አዋጅ ክፍል ሶስት ድንጋጌ ዎች ተፌጻሚ የሚሆኑት አዋጁ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ከሁለት ዓመት በኋላ ሲሆን የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት

Part Six Miscellaneous Provisions

47. Scope of Application

- 1/ the proclamation shall be applicable on periodicals if
  - a) The periodical obtains a certificate of registration
  - b) The publication duplicated and bears the name of the publisher ,the printer , the place of publication and the date and year of its publication,
- 2/ Printed maters shall be regarded as mass media only when they are disseminated. Periodicals shall be deemed to have been disseminated when they are delivered for sale or distribution and broadcasts shall be deemed to have been disseminated once they have been disseminated over the airwaves.
- 3/ Without prejudile to the provisions of this Proclamation, a picture, whether it is not together with written material, shall be regarded as printed matter.
- 4/ This Proclamation shall not be applicable to pornographic printed matters, whether they are offered for sale or free of charge.

48. Transitory Provisions

- 1/ Periodicals in operation prior to the coming into force of this Proclamation shall bring themselves into conformity with Article 9 within ninety days of the coming into force of this Proclamation.
- 2/ In order to provide public bodies an opportunity to put in place the necessary arrangements to facilitate implementation. Part III of this Proclamation shall enter into force one year after the date this Proclamation is published in the Negarit Gazeta. The House of Peoples' Representatives may extend this period for a duration of not more than one year.

እስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከአንድ አ*ሙት* ሳልበለጠ ጊዜ ሊ*ያራዝመ*ው ይችሳል

9<u>7.66</u>78

#9. <u>ከስዋ基 ጋር ስለሚቃፈኑ ህንች</u>

ከዚህ አዋጅ *ጋር የሚቃረን ማን*ኛውም ሕግ□ ደንብ፣ መመሪያ፣ ትእዛዝ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ሳይ ተፈጻሚ አይሆንም።

\$. <u>ስለተሻሩ ሕጎች</u>

የዚህ አዋጅ ክፍል 3 ድንጋጌዎች በስራ ላይ እስከሚውሉበት ጊዜ ድረስ ተፈጻሚ ከሚሆኑት የፕሬስ አዋጅ ቁጥር "4/5 አንቀጽ 8 እና 09 በስተቀር ቀሪዎቹ የአዋጁ ድንጋጌዎች በዚህ አዋጅ ተሽረዋል።

\$1. <u>አዋጁ የሚጻናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌዴራል *ነጋሪት ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ኅዳር !5 ቀን ፪ሺ1ዓ.ም

ግርማ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

49. Conflict with Other Laws

Laws, regulations, directives, orders and practices which are inconsistent with this Proclamation shall, to the extent of that inconsistency, not be applicable.

50. Repeaed laws

Except Articles 8 and 19 of the Press Proclamation No. 34/1992 which shall remain in force until the coming in to force of the provisions of Part Three of this Proclamation all the remaining articles are hereby repealed.

51. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 4th day of December, 2008

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA